

Raadsvragen begroting 2023

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
1	PvdA/GL		Alg.	Afkorting: Op diverse plaatsen in het document komen afkortingen voor. Wat betekenen ze? Wat is GOAB?; VVE?; NBTC?; ROB?; KRACHT? Als je afkortingen gebruikt leg dan uit wat het betekent? Er staan meer onbegrijpelijke afkortingen in het document.	GOAB = Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Beleid VVE = Voor- en Vroegschoolse Educatie NBTC = Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen ROB = Raad voor het Openbaar Bestuur KRACHT = geen afkorting, wel een bezuinigingsopgave van de gemeente Hattem dat in 2012 is gestart.
2	PvdA/GL		Alg.	Productenbegroting 2023: Is deze begroting opgebouwd uit een productenbegroting en zo ja kunnen we die productenbegroting digitaal krijgen?	Met ingang van 2023 is deze variant van de begroting niet meer samengesteld. We gebruiken ambtelijk alleen nog een Planning & Control systeem als (financiële) onderlegger om de programmabegroting te kunnen samenstellen. (Overigens zijn ook de beide buurgemeenten hier al van afgestapt).
3	PvdA/GL		Alg.	Inflatie risico's: Een hot item is de inflatie. Hoeveel is de inflatie nu en volgend jaar? Loop je geen risico's? Het gemeentefonds gaat bijv. van 3,6% uit. Wordt dat later in het jaar aangepast en past U dan de subsidies ook aan?	We houden in begroting 2023-2026 rekening met een inflatiepercentage van 4% voor elk van de jaren. We rekenen met deze index voor zowel lasten als baten. En bij de belastingvoorstellen, zie ook de Meerjarenraming, de <i>Toelichting overzicht baten en lasten</i> op pagina 3. De subsidies zijn met 3,6% verhoogd. Voor het indexpercentage baseren wij ons op cijfers die tijdens het ontwerp van de begroting 2023 bij ons bekend waren vanuit de circulaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Met de septembercirculaire worden wij als gemeente gecompenseerd voor de nog hoger verwachte personeelslasten. Wij gaan ervan uit dat de Rijksoverheid ons voldoende compenseert in de circulaire die in 2023 zullen verschijnen. De budgetten subsidieelasten zo die worden vastgesteld bij de primaire begroting zijn taakstellend. Een aanpassing in de loop van 2023 is niet voorzien.
4	PvdA/GL		Alg.	Vuurwerkverbod: In het 'Bestuursakkoord Hattem 2022 – 2026' in het hoofdstuk 'Dialogen met Hattem!' staat, "We willen in overleg met de gemeenteraad komen tot een alternatieve viering van Oud en Nieuw. We voeren de dialoog met elkaar over hoe we willen omgaan met het afsteken van vuurwerk in Hattem tijdens de jaarwisseling". 4. Onze fractie is benieuwd naar de ideeën binnen het college hieromtrent?	In de afgelopen jaren heeft de jaarwisseling er, noodgedwongen, anders uitgezien. Dit is aanleiding voor het college om in de bestuursperiode het gesprek aan te gaan met de raad over eventuele mogelijkheden van een alternatieve viering. Dit maakt geen onderdeel uit van de begroting 2023 en is daarom niet meegenomen in de stukken.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
5	HC		NvA	Al (in)zicht in de financiële gevolgen/begrotingswijziging van de septembercirculaire?	De uitwerking van de financiële consequenties van de septembercirculaire 2022 zal voor de begrotingsbehandeling op 7 november met de raad worden gecommuniceerd.
6	HC		NvA	Wat zijn de financiële gevolgen als het gaat om de aanpassing WOZ waarde woningeigenaren?	De stijgende waarde van de woningen maakt dat het percentage wat geheven wordt over de waarde lager wordt. Dit om het verwachte bedrag qua heffingen op te kunnen halen.
7	PvdA/GL		NvA	Zie onderstaande tekst. Krijgt de gemeente vanaf 2026 onafhankelijk van dat we bovengemiddeld met 1100 woningen groeien alleen de loon en prijsontwikkeling? <i>In het Coalitieakkoord is het accres vanaf 2026 - ter compensatie van het 'ravijnjaar' - vastgezet op een plus van € 1 miljard bovenop de stand Miljoenennota 2022. Het accres wordt vanaf 2026 enkel nog aangepast voor de loon- en prijsontwikkeling.</i>	De cursieve tekst is gebaseerd op de septembercirculaire, hoofdstuk 2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering. Hierin wordt de verandering van de systematiek beknopt toegelicht en wordt voor een uitgebreide uitleg verwezen naar Bijlage 11 van de Miljoenennota 2023. De gestelde vraag is door ons niet te beantwoorden.
8	PvdA	8	1a	Jeugdhulp. 1.U geeft aan minder geld te begroten dankzij preventief beleid. Kunt U voorbeelden van deze preventie geven die besparend werken?	We investeren breed in preventieve activiteiten voor kinderen en jongeren in Hattem. Sinds 2022 hebben we hier extra middelen voor beschikbaar. Het preventieve aanbod bestaat onder andere uit het opvoed- en adviesbureau van het CJG, het schoolmaatschappelijk werk, jongerenwerk, Steunouder, breed aanbod van trainingen aangeboden via het CJG, inzet van buurtsportcoaches etc. Met deze brede inzet voor jeugdigen verwachten we minder inzet van jeugdhulp.
9	D66	9	1a	Wat wordt bedoeld met dat het bestaande kader leidend blijft. Geldt dat alleen voor de opgenomen financiële stelpost in het MIP? De onderwijsvisie is toch al niet meer haalbaar.	Met het bestaande kader voor IKC – 2 wordt bedoeld de uitvoering en de fasering van IKC-2 (startbouw 2024 – oplevering 2025). Het klopt dat dit kader vertaald is naar de programmabegroting 2023.
10	HC	10	1a	“Voor de begroting 2022 wordt van de volgende aannames uitgaan (...) de oplevering wordt verwacht in 2025 en de kapitaalslasten starten 1 jaar na oplevering, te weten 2026.” - Moet dat niet jaartal 2023 zijn? - Waarom die afwijking in start van kapitaallasten met IKC 1 en waarom 1 jaar na oplevering (graag uitleg)?	Het klopt dat het hier over de begroting 2023 en niet over de begroting 2022 gaat. Het verwachte jaar van ingebruikname van beide IKC's verschilt. IKC 1 start met afschrijven in 2024 (ongewijzigd t.o.v. de begroting 2022) en IKC 2 in 2026. In de financiële verordening Hattem 2019 is vastgelegd dat activa worden afgeschreven vanaf 1 januari na het jaar van ingebruikname.
11	CDA		1a	Wat is het concrete te bereiken doel m.b.t. laaggeletterdheid (pg. 11)	Zowel landelijk als lokaal in Hattem blijkt het ingewikkeld te zijn om die inwoners te bereiken die van origine Nederlands zijn en moeite hebben met lezen, schrijven en digitale vaardigheden. De schaamte is groot om toe te geven dat je niet goed kan lezen en schrijven en

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					vaak heeft men voor zichzelf een manier van leven ontwikkeld waarbij ze het niet echt missen. Dus de noodzaak om met taalonderwijs aan de slag te gaan is er zeker niet altijd. In Hattem proberen we op veel fronten deze inwoners te bereiken en door te verwijzen naar (non)formeel onderwijs. Bijvoorbeeld door gratis een cursus digitale vaardigheden aan te bieden via de bibliotheek. Consulente binnen de gemeente nemen de taalmeter om het taalniveau te bepalen en verwijzen, indien nodig, door naar het Taalpunt. Vanuit het Taalpunt is er ook een taalcafé en zijn veel vrijwilligers als taalmaatje actief. Maar dat is vaak met inwoners die van origine uit een ander land afkomstig zijn. Concreet is er geen doel in aantallen. Het doel is om dit probleem bespreekbaar te maken, de drempel weg te nemen om hulp te zoeken en aan de slag te gaan met taalvaardigheid en bewustwording bij sociale partners van het gegeven dat er inwoners zijn die moeite hebben met lezen en schrijven. Om daar dan bijvoorbeeld de communicatie voor aan te passen.
12	CDA		1a	Onderwijshuisvesting: Sinds het besluit van 21.12.2021 zijn de bouwkosten landelijke fors gestegen. Dit zal gevolgen hebben voor de kosten van IKC 1 en IKC 2. Op welke wijze is hiermee rekening gehouden in de (meerjaren) begroting?	In de begroting 2023 is geen rekening gehouden met stijgende bouwkosten voor de IKC's. Vanwege alle onzekerheden - naast de inflatie ook de doorlooptijd van de planologische procedure en de aanbestedingsprocedure – handhaven we de investeringsbedragen uit de raadsbesluiten. De kosten voor IKC 1 en IKC 2 zijn in de begroting niet aangepast. De bedragen zijn gelijk gehouden met de laatste besluiten van de Raad en het College. Voor het "eventueel" bijstellen van de bedragen zal er een collegevoorstel en raadsbesluit worden opgesteld te zijner tijd.
13	CDA		1a	De kosten voor het leerlingenvervoer zijn gedaald. En dat terwijl wij overal lezen dat vervoerskosten vanwege stijgende energielasten en krapte aan personeel stijgen. Graag een toelichting.	De gemeente Hattem stelt haar begroting op volgens de begroting van PlusOV. In het bedrag van 2022 zit behalve het aandeel Hattem in de begroting PlusOV 2022 ook de afrekening PlusOV jaarrekening 2021 (besluit Voorjaarsnota 2022, voor een bedrag van circa € 22.000). Zonder dit eenmalige bedrag in 2022 zou de begroting 2023 hoger zijn, voor circa € 8.000. De kostenontwikkeling bij PlusOV is onzeker. Momenteel heeft het chauffeurstekort met name gevolgen voor het vraagafhankelijk vervoer en niet voor het leerlingenvervoer. In regionaal verband

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					worden nu een vijftal deeloplossingen voor het chauffeurstekort nader onderzocht: 1. Heroverweging van bestaande solo-indicaties en incidenteel nog nieuwe solo-indicaties uitgeven 2. Een school of instelling kiezen die zo dicht mogelijk bij het woonadres van de reiziger ligt 3. Naast de reguliere openings- en sluitingstijden van de instelling geen andere aankomst- en vertrektijden hanteren 4. De openings- en sluitingstijden tussen instellingen sterker differentiëren (bijv. 08.15 uur en 09.00 uur) zodat chauffeurs 2 routes achterelkaar kunnen rijden 5. Dagbesteding starten nadat het leerlingenvervoer is gereden.
14	CDA		1a	Graag een uitsplitsing van de toename van de GGD kosten.	De kosten van de GGD zijn met name gestegen door de uitbreiding van het Rijksvaccinatieprogramma, extra kosten als gevolg van het realiseren van een robuustere GGD en de kosten van de jeugdgezondheid adolescenten. De bijstelling van deze onderwerpen bedraagt circa € 24.000. Verder stelt de GGD voor om de begroting 2023 te wijzigen vanwege het hogere inflatiepercentage. De bijdrage voor Hattem wordt hierdoor circa € 7.000 hoger.
15	CU	13	1b	Er wordt rekening gehouden met een verhoogde opgave qua huisvestingstaakstelling. Dit heeft o.a. financiële consequenties. Vraag: Aan welke grootte moet er gedacht worden bij een verhoogde opgave? En welke financiële consequenties worden hierbij verwacht?	Voor de begroting 2023 voor het onderdeel inburgering gaan we in eerste instantie uit van de begroting voor 2022. We hebben zeer recentelijk inzicht gekregen in de huisvestingstaakstelling voor de eerste helft van 2023, deze bedraagt 15 te huisvesten personen. Echter we hebben nog geen inzicht in de bijbehorende koppelingen (gezinssamenstellingen van de personen die aan de gemeente worden gekoppeld in het kader van de huisvestingstaakstelling). Bij de voorjaarsnota 2023 hebben we meer inzicht en kunnen we een indicatie geven van de financiële consequenties van de verhoogde huisvestingstaakstelling. Uitgangspunt van het Rijk is dat de gemeenten gecompenseerd gaan worden voor de extra te maken. Vooruitlopende op de verhoogde huisvestingstaakstelling is de ambtelijke capaciteit in de uitvoering al wel verhoogd.
16	PvdA/GL	15	1b	Vluchtelingen en statushouders. Kunt U uitleggen wat U concreet doet aan de semipermanente units voor vluchtelingen?	We zijn bezig met een eerste verkenning naar mogelijke locaties in Hattem, die ingezet kunnen worden voor de realisatie van semipermanente units voor een brede doelgroep (waaronder statushouders). Tegelijkertijd zijn we bezig met het werven van een

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					projectleider die vervolgens aan de slag gaat met een definitief locatie-onderzoek en de realisatie van de units.
17	D66	15	1b	Hoeveel komen we nu tekort in 2023 om de wet inburgering uit te voeren?	Zie vraag 15.
18	D66	15	1b	We hebben WSW-ers uit Zwolle overgenomen. Is er nu ook nog nieuwe instroom geweest of gepland. Denk ook aan de vervanging van de mensen die met pensioen gaan.	Met de komst van de Participatiewet is instroom in de WSW niet mogelijk. Er is sprake van een sterfhuiskonstructie. Kandidaten die voorheen in zouden stromen in de WSW vallen nu onder de Participatiewet. Zij worden opgenomen in het doelgroepenregister en gaan werken middels een garantiebaan of middels beschut werk nieuw. Bij de buitendienst van de gemeente Hattem werken kandidaten op grond van de WSW, maar inmiddels ook op grond van de Participatiewet.
19	HC	15	1b	“Verwachting is dat het aantal inburgeraars waarvoor de gemeente Hattem in 2023 verantwoordelijk zal zijn fors zal stijgen als gevolg van de problematiek in de asielketen.” - Welke gevolgen ambtelijk/financieel en op welke wijze meegenomen in deze begroting?	Zie vraag 15.
20	PvdA/GL	16	1b	Schulddienstverlening. Het oprichten van een maatwerkfonds energie. Is er een budget gereserveerd voor dit fonds? <i>Onze fractie heeft daar ook ideeën over en zou graag in contact treden met de organisatoren.</i>	Ja, het voorstel is om €100.000 in de najaarsnota 2022 op te nemen voor het Maatwerkfonds Energie. Dit is besproken in de commissie SZ van 10-10-2022.
21	PvdA/GL	16	1b	Schulddienstverlening. Is er in Hattem behoefte aan gastoudergezinnen?	Er wordt in Hattem zeer beperkt gebruik gemaakt van een sociaal medische indicatie. De keren dat hiervan gebruik is gemaakt was er voldoende plek binnen de reguliere kinderopvang in Hattem. In het kader van SMI zien wij geen reden om extra gastouders te werven.
22	PvdA/GL	16	1b	Schulddienstverlening en bestrijden energiearmoede: Kunt u aangeven wat de resultaten tot nu toe zijn van de vroeg signalering?	Maandelijks kunnen we in het systeem van Vroegsignalering meldingen ophalen van betalingsachterstanden bij inwoners. Intern gaan we na of we deze inwoner al kennen vanuit het sociaal domein. De consultant kan het signaal dan bespreken met de inwoner en meedenken over een oplossing. Vervolgens zoeken we afstemming met Op Koërs; is de desbetreffende inwoner mogelijk bij hen in beeld? Is de inwoner niet intern of bij Op Koërs in beeld, dan zoeken we via mail en/of telefoon contact met de inwoner. Hier wordt wisselend op gereageerd. Lokaal, maar ook landelijk, is het beeld dat veel mensen aangeven het zelf te willen/kunnen oplossen.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					Wanneer er weer een nieuwe melding van eenzelfde inwoner binnenkomt, zoeken we wederom contact. Voorop staat dat de inwoner de hulp moet accepteren alvorens wij daadwerkelijk kunnen helpen. Indien iemand nergens op reageert, gaan we op huisbezoek. De laatste maanden zien wij een toename van het aantal meldingen. De meeste meldingen lijken nu in de periode juli-okt te komen, zowel in 2021 als dit jaar. In deze periode in 2021 ging het om zo'n 15-20 meldingen per maand. Deze periode in 2022 laat zo'n 25-30 meldingen per maand zien. De meeste meldingen van betalingsachterstanden komen van zorgverzekeraars en de afgelopen maanden zien we ook een toename in huurachterstanden. De huurachterstanden hebben hoge prioriteit en worden altijd direct opgepakt.
23	PvdA/GL	16	1b	Schulddienstverlening en bestrijden energiearmoede: Hoeveel geld is er voor energiearmoede bestrijden beschikbaar?	Er is een budget vanuit het Rijk van € 506.000 toegekend voor het uitkeren van de energietoeslag van in totaal € 1.300 in 2022. Dat zou dan voldoende zijn voor 390 huishoudens. Echter, de eerste energietoeslag van € 800 kent al 426 aanvragen. Er vanuit gaande dat de aanvullende energietoeslag ook 426 maal wordt toegekend, levert dat een tekort op van € 48.000. Dit is te verklaren door de gehanteerde inkomensgrens van 130% ipv 120% en het feit dat er geen vermogenstoets is voor de energietoeslag. Vanuit het maatwerkfonds Energie nemen we vanuit Hattem zelf zo'n € 100.000 op in de Najaarsnota 2022 voor het bestrijden van de Energiearmoede. Hierbij richten we ons via maatwerk op de Hattemers die ondanks de landelijke regelingen (prijsplafond en € 190 teruggave) nog in de problemen komen. Voor het verduurzamen van huizen zijn ook middelen vanuit het Rijk beschikbaar. Daarbij gaat het om het treffen van maatregelen die een stap kunnen zijn op weg naar een meer fundamentele aanpak via het nationaal isolatieprogramma. Gemeente Hattem zet hiervoor het Young Energy Team in dat met kleine maatregelen langs huizen gaat waarmee het energieverbruik verlaagd kan worden. Daarnaast is het Rijk op 2 april 2022 een landelijke campagne begonnen (onderdeel van het nationaal isolatieprogramma) om huishoudens te stimuleren om op korte termijn energie te besparen middels het programma 'zet ook de knop om'. Op www.verbeterjehuis.nl woningeigenaren een beeld

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					krijgen van het energieverbruik van hun woning. Ook kunnen zij zien welke verbeteringen mogelijk zijn, en wat de kosten en potentiële besparingen zijn bij het nemen van deze maatregelen.
24	HC	16	1b	“Hoeveel inwoners dit zal betreffen en hoeveel budget er noodzakelijk is, is op dit moment nog niet in te schatten.” - Tegenstrijdig met de comm. van 10 okt, waarin werd gesproken over € 100k. Graag uitleg?	Voor het Maatwerkfonds Energie is het voorstel om in de najaarsnota 2022 een bedrag van €100.000 op te nemen. Dit bedrag is erop gebaseerd dat een uithuiszetting zo’n €30.000 kost en als we op deze manier kunnen voorkomen dat minstens 3 huishouden hiermee geconfronteerd worden, heeft het Maatwerkfonds Energie het doel bewezen.
25	D66	16	1b	Om gebruik te kunnen maken van het maatwerkfonds energie zijn criteria nodig Zijn die er al? Zo ja, welke? Is er tevens een mogelijkheid om deze noodgevallen ook structureel te helpen. Bijvoorbeeld met energie besparende maatregelen?	Het idee achter het maatwerkfonds is juist dat het proces- en regelarm is en dat het incidenteel wordt ingezet bij acute- of noodsituaties. Dit is gelijk aan het maatwerkfonds dat we al kennen binnen het sociaal domein. Zodra er regels of afwegingskaders worden opgesteld, wordt het moeilijker om maatwerk toe te passen. Om die reden willen we het maatwerkfonds op deze manier inzetten zodat we die inwoners kunnen helpen die het echt nodig hebben op een manier die de inwoner ook daadwerkelijk ondersteunt. Naast financiële ondersteuning die de eerste nood wegneemt, wordt er in samenwerking met Veluwe Duurzaam gekeken welke energiebesparende maatregelen er genomen kunnen worden. Het is een voorwaarde, wanneer men gebruik maakt van het maatwerkfonds energie, om ook advies in te winnen bij Veluwe Duurzaam en dit om te zetten in concrete maatregelen. Voor de uitvoering hebben we wel enkele uitgangspunten opgenomen. Dit komt terug in het raadsvoorstel van 14 november waarin het lokaal koopkrachtpakket ter besluitvorming wordt voorgelegd.
26	HC	17	1b	“De eerste tranche van de tegemoetkoming energiekosten aan minima is in de Voorjaarsnota 2022 aan de begroting toegevoegd voor € 250.000.” - O.b.v. comm. 10 okt. zou er sprake zijn van een tekort. Hoeveel bedraagt dat tekort en op welke wijze meegenomen/gedekt in deze begroting?	Deze vraag betreft de begroting 2022. Er is in totaal een budget voor de Energietoelage vanuit het Rijk van € 506.000 toegekend voor het uitkeren van de energietoelage van in totaal € 1.300. Dat zou dan voldoende zijn voor 390 huishoudens. Echter, de eerste energietoelage van € 800 kent al 426 aanvragen. Er vanuit gaande dat de aanvullende energietoelage ook 426 maal wordt toegekend, levert dat een tekort op van € 48.000. Dit is te verklaren door de gehanteerde inkomensgrens van 130% ipv 120% en het feit dat er geen vermogenstoets is voor de energietoelage. Dit tekort wordt opgenomen in de najaarsnota 2022.
27	CDA		1b	Wij missen inzicht i.c. cijfers bij paragraaf 1b.	- Hoeveel mensen zitten in de uitkering.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				- Hoeveel mensen zitten in de uitkering - Hoeveel statushouders moeten wij huisvesten - Hoeveel Oekraïners wordt opvang geboden (en waar wordt iedereen gehuisvest)	<i>Op 31 oktober wordt de gewenste informatie gedeeld middels een presentatie aan de commissie.</i> - Hoeveel statushouders moeten wij huisvesten. De huisvestingstaakstelling voor de eerste helft van 2023 bedraagt 15 te huisvesten personen. - Hoeveel Oekraïners wordt opvang geboden (en waar wordt iedereen gehuisvest) <i>In totaal worden ongeveer 100 vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen in Hattem. De helft wordt opgevangen in gemeentelijke opvanglocaties, te weten aan de Kerkhofstraat en aan de van Galenstraat (De Bongerd). De andere helft wordt opgevangen bij particulieren.</i>
28	CDA		1b	Tijdelijke huisvesting van spoedzoekers kost extra geld (denk aan kosten tijdelijke woningen enz). Zijn hiervoor bedragen in de begroting opgenomen?	Nee, tot nu niet. Zodra de beoogd projectleider een locatieonderzoek heeft gedaan, is er een betere inschatting te maken van de benodigde middelen. Dit wordt meegenomen in de Voorjaarsnota.
29	PvdA/GL	20	1c	Beschermd wonen. De tekst over wel of niet centraliseren/decentraliseren hebben wij vraagtekens bij. Kunt U bevestigen of anders uitleggen wat U bedoelt? Wordt er gecentraliseerd of gedecentraliseerd? <i>Alinea>De doordecentralisatie.....</i>	Per abuis is in de begroting opgenomen dat de budget voor Beschermd Wonen gecentraliseerd wordt. Dit moet gedecentraliseerd zijn. Het convenant 'regionale samenwerking Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen' wordt in december aan de raad voorgelegd.
30	D66	20	1c	D66 dacht dat het abonnementstarief zou worden afgeschaft. Lezen wij het nu goed dat het abonnementstarief blijft, maar dat er wel een inkomensafhankelijke bijdrage mogelijk is?	Het Rijk bereidt een wetswijziging voor waardoor per 2025 een vorm van inkomensafhankelijke eigen bijdrage gevraagd kan worden voor hulp bij het huishouden. Een landelijke werkgroep bereidt de wijziging naar een eerlijke eigen bijdrage per 2025 voor. De uitkomsten van deze werkgroep zijn nog niet openbaar. Voor overige ondersteuning vanuit de Wmo zal naar verwachting de huidige werkwijze met een abonnementstarief blijven gelden. De VNG heeft benadrukt dat een inkomensafhankelijke bijdrage ook zou moeten gaan over woningaanpassingen en hulpmiddelen; deze wens wordt echter door het Rijk niet overgenomen.
31	PvdA/GL	20	1c	Regionale ontwikkelingen Jeugdhulp: Wat betekend: #opladers en integrale pleegzorg+?	Dit zijn beide voorbeelden van pilots die regionaal zijn ontwikkeld en waarbij de werkwijzen beschikbaar worden gesteld aan aanbieders en gemeenten in de regio.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					De pilot #Opladers wil opvoeden makkelijker maken door ouders meer met elkaar te verbinden en te stimuleren dat ouders met elkaar over opvoeding gaan praten en elkaar eerder helpen en ontlasten. Het project is vooral bedoeld om het 'normale leven' te versterken. Deze pilot draait in een aantal regiogemeenten. Integrale pleegzorg+ is een pilot waarbij twee zorgaanbieders een nieuwe vorm van pleegzorg hebben ontwikkeld, waarbij pleeggezinnen speciale begeleiding krijgen. Met dit aanbod kan voorkomen worden dat een jeugdigen in een instelling opgenomen moet worden.
32	PvdA/GL	20	1c	Regionale ontwikkelingen Jeugdhulp: Wat betekend: Ombouw van 3 milieuvoorzieningen?	Een 3-milieuvoorziening is een voorziening waarbij er sprake is van integrale afstemming en behandeling op verblijf, scholing/werk en vrijetijdsbesteding. Jeugdigen krijgen hier vanwege hun problematiek een samenhangende behandeling. Met het ombouwen van deze voorziening zetten we in op kleinere groepen, het creëren van een huiselijke setting, het koppelen van een vast team van begeleiders, het bieden van intensieve en individuele behandeling op maat en het werken aan een toekomstperspectief van de jongere. Dit betreft een zeer specialistische vorm van jeugdhulp die zeer beperkt voor Hattemse jongeren wordt ingezet.
33	PvdA/GL	22	1c	Vrijwilligers. 6.Gaan we als raad/commissie dit jaar weer bloemen naar mantelzorgers brengen?	Het bezorgen van bloemen door de raad/commissie was een eenmalige activiteit vanuit het corona steunpakket. Als gemeente waarderen we mantelzorgers met een jaarlijks compliment ter waarde van € 100,-; dit compliment kan door de zorgvrager worden aangevraagd. Het Steunpunt Mantelzorg is georganiseerd bij stichting Welzijn Hattem; vanuit het Steunpunt is ook jaarlijks op de Dag van de Mantelzorger aandacht voor de belangrijke en onmisbare inzet van mantelzorgers. Deze activiteiten waarmee we waardering uitspreken voor de inzet van mantelzorgers, is aanvullend op de ondersteuning die zij via het Steunpunt Mantelzorg of via de Wmo kunnen ontvangen.
34	PvdA/GL	22	1c	Vrijwilligers. Wat is de vrijwilligersacademie? Participatieraad/Adviesraad Opmerking: In de laatste zin gebruikt U weer participatieraad. Naar onze mening	De vrijwilligersacademie is een samenwerking tussen de gemeenten Hattem, Epe en Heerde met als doel workshops te organiseren voor en door diverse vrijwilligersorganisaties. Dit alles zoveel mogelijk met gesloten beurs. Zie ook: Vrijwilligerswerk - Hulpwijzer Hattem <i>Participatieraad/Adviesraad</i>

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					De Adviesraad voorziet het college, gevraagd en ongevraagd van advies. Het advies kan gaan over nog te ontwikkelen beleid in het sociaal domein, maar ook over de manier waarop de gemeente haar taken binnen het sociaal domein uitvoert. Belangrijke thema's zijn jeugd, gezin, zorg, welzijn, wonen in relatie tot zorg, werk en inkomen. Zie ook: Adviesraad Sociaal Domein - Hulpwijzer Hattem 8a. Opmerking: In de laatste zin gebruikt U weer participatieraad. Naar onze mening. Dit is inderdaad verkeerd opgeschreven; de naam van de Participatieraad is recentelijk veranderd in Adviesraad. Excuses voor deze fout in de beschrijving en mogelijke verwarring.
35	PvdA/GL	22	1c	Plus OV: In hoeverre heeft het leerlingenvervoer e/o ander vervoer te lijden door de continuïteit problemen bij PlusOV? Heeft U daar zicht op? Wordt er vervangend vervoer geregeld (bv reguliere taxi's) als er ritten uitvallen?	PlusOV is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een stabiele organisatie die kwalitatief goed vervoer levert. Er zijn landelijke ontwikkelingen, zoals het chauffeurstekort en de inflatie, die maken dat er met extra aandacht wordt gekeken naar het vervoer en de aanvragen. Wij hebben echter geen signalen dat er zich problemen voordoen in het vervoer van leerlingen en inwoners uit Hattem. De kostenontwikkeling bij PlusOV is onzeker. Momenteel heeft het chauffeurstekort met name gevolgen voor het vraagafhankelijk vervoer en niet voor het leerlingenvervoer. In regionaal verband worden nu een vijftal deeloplossingen voor het chauffeurstekort nader onderzocht: 1. Heroverweging van bestaande solo-indicaties en incidenteel nog nieuwe solo-indicaties uitgeven 2. Een school of instelling kiezen die zo dicht mogelijk bij het woonadres van de reiziger ligt 3. Naast de reguliere openings- en sluitingstijden van de instelling geen andere aankomst- en vertrektijden hanteren 4. De openings- en sluitingstijden tussen instellingen sterker differentiëren (bijv. 08.15 uur en 09.00 uur) zodat chauffeurs 2 routes achterelkaar kunnen rijden 5. Dagbesteding starten nadat het leerlingenvervoer is gereden.
36	VVD			Op de begroting van Sociaal Sterk – Welzijn en Sport - drukt Kulturhus en Zwembad De Marke al jaren zwaar. Voor het komend jaar stijgen de kosten nog eens met 22% (EUR 733.000 versus EUR 600.000). Tevens loopt er nog het risico dat het hoger	Het college ziet er op toe dat de kosten van Kulturhus en Zwembad onder controle zijn. Het college is op dit moment tevreden over hoe de directeur en het bestuur van de beide stichtingen (Zwembad en Kulturhus) de bedrijfsvoering runt. Ondanks allerlei

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				beroep in het kader van de herstel werkzaamheden van het tegelwerk toch niet wordt vernietigd, waardoor de vorderingen van de Gemeente niet alsnog worden toegewezen. <i>Vraag:</i> Ziet de coalitie het als haar taak om de kosten van Kulturhus en Zwembad De Marke onder controle te krijgen?	externe factoren (denk aan twee corona jaren) zijn beide stichtingen erin geslaagd stabiel te draaien. Op het moment dat er een “normaal” jaar is zou dit ook tot uiting moeten komen in de cijfers van de Marke.
37	CDA		1c	Graag meer inzicht in de kosten voor huishoudelijke hulp. Wat verklaart de stijging? Hoeveel is de toename van de verstrekkingen? Wat betekent dit in meerjarenperspectief (immers er komen steeds meer hulpbehoevende mensen)	In Hattem is de lijn passende ondersteuning voor iedere Hattemer. Sinds 2019 is het aantal beschikkingen voor Huishoudelijke Hulp met ruim 50% gestegen. Naast de vergrijzing in Hattem wordt deze stijging verklaard door de invoering van het abonnementstarief. Deze ontwikkeling in Hattem past binnen de landelijke trend in de Wmo. Het Rijk bereidt een wetswijziging voor waardoor het 2025 mogelijk wordt om een vorm van inkomensafhankelijke bijdrage te vragen voor huishoudelijke hulp. De verwachting is dat deze ontwikkeling zal leiden tot minder instroom/uitstroom voor huishoudelijke hulp, dit is vertaald in de meerjarenbegroting.
38	CDA		1c	Welk bedrag hebt u extra opgenomen om van Hattem een dementievriendelijke gemeente maken?	Het vormgeven van een dementievriendelijke gemeente is een uitnodiging aan alle organisaties, winkeliers, horeca, verenigingen en clubs in Hattem. Dit proces wordt aangejaagd vanuit een lokale werkgroep, waarin verschillende partijen vertegenwoordigd zijn. Deze werkgroep wordt begeleid door het Geheugensteunpunt Hattem. Het Geheugensteunpunt is een onderdeel van de Brede Basis Voorziening van Stichting Welzijn Hattem. Binnen de subsidie aan Stichting Welzijn Hattem is er ruimte voor acties/activiteiten. Er is daarnaast geen apart budget gereserveerd voor het dementievriendelijk maken van Hattem.
39	CDA		1c	Welk bedrag krijgt het hospice in 2023? Onze inschatting is dat het hospice, wil het blijven voortbestaan, ook in 2024 en volgende jaren extra geld van de gemeente nodig zal hebben en waarschijnlijk nog meer dan tot nu toe. Is er al duidelijkheid over de toekomstige huisvesting van het hospice. Zo niet, wanneer wordt dat verwacht?	Het hospice ontvangt in 2023 twee subsidies. Eén subsidie voor het uitvoeren van huishoudelijke hulp gebaseerd op het aantal bedden en de bezettingsgraad (het subsidieplafond bedraagt € 6.365,-). Ter overbrugging naar de oprichting van de Stichting Vrienden Hospice Hattem ontvangt het hospice in 2023 een aanvullende subsidie à €10.000,-. Als gemeente hebben we in de achterliggende periode ingezet op het faciliteren van het gesprek tussen het Hospice en zorgaanbieders in Hattem over het huisvestingsvraagstuk. Wij zijn

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					recentelijk met het hospice in gesprek geweest over de huisvesting van het hospice, dit wordt de komende periode voortgezet.
40	PvdA/GL	23	1c	WMO: De lasten voor de WMO zijn nu 100K. Kunnen wij net als andere gemeenten hier paal en perk aan stellen? Er zijn mogelijkheden om dit te doen!	Er zijn gemeenten die in het afgelopen jaar een inkomenstoets hebben ingevoerd bij een melding voor ondersteuning vanuit de Wmo. Volgens de wet mag de gemeente geen inkomensgrens stellen voor hulp uit de Wmo. Wij houden vast aan dit wettelijk kader en aan de lijn <i>'een passende ondersteuning voor iedere Hattemer'</i> .
41	PvdA/GL	23	1c	WMO: Waarom 133k extra als er 100k verwacht wordt. Waar zijn de andere 33k voor? Waarom denkt U dat de WMO kosten met 100.000 toeneemt.	Het budget Wmo begeleiding Zorg-In-Natura (ZIN) is in 2023 verhoogd met een index van 4%, dat is omgerekend € 36.000. De verwachte toename van de lasten voor het product Huishoudelijke hulp zijn gebaseerd op het aantal beschikkingen en uitgaven in 2022 en de indexatie voor dit product per 2023 conform de Algemene Maatregel van Bestuur (AMVB) reële tarieven.
42	HC	25	1d	Zwembad en Kulturhus de Marke - Graag toelichting/huidige status; o.a. pag. 28 (de stijging) en pag. 104 (raad van arbitrage). Is voor die laatste ook al voorziening opgenomen? Zo ja/nee, waarom?	De stijging in de kosten wordt deels veroorzaakt door het feit dat (naast de reguliere subsidie) het gepresenteerde negatieve bedrijfsresultaat van beide stichtingen als realistische last is opgenomen in de begroting. Daarnaast is de compensatie van het BTW-nadeel van beide stichtingen verwerkt. Als gemeente vragen we die als een specifieke uitkering (SPUK) aan bij het Rijk voor de beide stichtingen. Compensatie wordt echter toegekend naar rato van de aanvragen en bedraagt geen 100%. Ook is de renteherziening tussen de gemeente en stichting Beheer vertaald en is het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd. Dit leidt tot bijstelling van de huurlasten voor beide exploitatie-stichtingen. De procedure rondom de raad van arbitrage loopt nog (zie pagina 104) en de raad zal daar nog separaat over geïnformeerd worden. Het risicobedrag is geschat op € 525.000 en is opgebouwd uit de herstelkosten van het tegelwerk en de inkomstenderving door sluiting van het bad. Dit betekent dat als de gemeente in hoger beroep in het ongelijk wordt gesteld, we uit de algemene reserve een ingeschat risico van € 525.000 onttrekken. In de paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen zijn de eventuele gevolgen hiervan in beeld gebracht.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
43	HC	26	1d	“Na een besluit hierover zal dit in de voorjaarsnota financieel worden verwerkt.” - Zijn de ‘oude’ kosten nog opgenomen?	Op dit moment zijn inderdaad de ‘oude’ kosten nog opgenomen voor het onderhoud van de sportvelden omdat de aanbesteding nog niet afgerond is.
44	PvdA	26	1d	Sport: Hoe maken we gebruik van de door het rijk beschikbaar gestelde uitvoeringsbudgetten voor de ambities van het sportakkoord?	In Hattem kennen we de kerngroep Sportakkoord, deze bestaat uit een afvaardiging van gemeente, Sportkoepel en HUB. In dit verband worden aanvragen beoordeeld. Ook hebben we eerste helft van dit jaar een zogenaamde aanjager gehad om initiatieven van de grond te krijgen bij de verenigingen. Er zijn inmiddels ook initiatieven toegekend en uitgevoerd, denk aan een Vitaliteitsmarkt voor ouderen en de pannakooi naast de Marke. Maar er is zeker nog ruimte voor meer initiatieven die aansluiten bij de ambities uit het Sportakkoord.
45	HC	28	1d	“gemeentelijke bijdragen in de exploitatielasten van het zwembad en MFC de Marke zijn gebaseerd op de aangeleverde begroting. - Graag ontvangen wij de aangeleverde begroting en niet de samenvatting.	De aangeleverde begroting van zowel het zwembad als van MFC de Marke zijn als onderlegger ingediend bij de subsidieaanvraag 2023. Op dit moment wordt er een sessie voor de gemeenteraad gepland bij MFC de Marke, zodat er meer inzicht kan worden verkregen in de financiën van beide stichtingen.
46	VVD	28	1d	Op de begroting van Sociaal Sterk – Welzijn en Sport - drukt Kulturhus en Zwembad De Marke al jaren zwaar. Voor het komend jaar stijgen de kosten nog eens met 22% (EUR 733.000 versus EUR 600.000). Tevens loopt er nog het risico dat het hoger beroep in het kader van de herstel werkzaamheden van het tegelwerk toch niet wordt vernietigd, waardoor de vorderingen van de Gemeente niet alsnog worden toegewezen. <i>Vraag:</i> Ziet de coalitie het als haar taak om de kosten van Kulturhus en Zwembad De Marke onder controle te krijgen?	<i>Deze vraag is 2 keer opgenomen in de lijst: zie vraag 36</i>
47	CDA	28	1d	Het Kulturhus en het zwembad kennen een aanzienlijke verhoging Wat veroorzaakt deze toename van kosten?	Zie antwoord vraag 42
48	CDA		1d	De 3 musea krijgen subsidies van de gemeente. Met welk % zijn de subsidies geïndexeerd?	De subsidies van de musea zijn geïndexeerd met 3,6%.
49	CDA		1d	Is onze conclusie juist dat er geld overgebleven is danwel niet uitgegeven in het kader van de Coronamaatregelen voor de cultuursector (€ 52.000). De toenmalige portefeuillehouder zou met en plan komen. Is er überhaupt wel een plan gemaakt?	Al het geld wat in het kader van de coronamaatregelen voor de culturele sector beschikbaar is gesteld, is ook 1 op 1 ten goede gekomen aan deze sector. Het laatste steunpakket (nummer 6) is uitgevoerd begin 2022 en daarin zijn de laatste gelden voor de cultuursector verdeeld, o.a. aan de musea. Wat in de

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					programmabegroting staat is dat het budget in 2022 hoger was dan in 2023 is begroot, omdat in 2022 er coronagelden beschikbaar waren die er voor 2023 niet zijn.
50	CDA		1d	Veel bibliotheken hebben het moeilijk vanwege de gestegen energielasten. Hoe zit dat in Hattem en is hiermee in de begroting rekening gehouden?	De Marke heeft vooralsnog een vast contract en wordt derhalve nog niet geconfronteerd met hogere energielasten. Dus ook de bibliotheek ziet daarom nog geen stijging van die lasten. Het is nog niet duidelijk of en hoe groot de stijging van de energiekosten binnen De Marke in 2023 zullen zijn. Derhalve is het ook nog niet duidelijk wat dat qua kostenstijging betekent voor de bibliotheek. Als gemeente houden we uiteraard vinger aan de pols.
51	PvdA	30	1	Ambitie: Totaal resultaat voor bestemming: Wij constateren in het totaalbedrag voor hfst2 een trendbreuk die wellicht veroorzaakt wordt door 1-malige posten maar ook door een effect van de omgevingswet. Kunt U deze opstap in de begroting uitleggen en op deze hoge opstap aangeven waardoor de opstap is wat hij is?	In de kosten voor de omgevingswet zijn een programmamanager en een projectleider omgevingsplan meegenomen in de begroting 2023. Als gevolg van de verwachte inwerkingtreding van de omgevingswet op 1 januari zijn de legesopbrengsten bijgesteld. Deze mutatie zal worden bijgesteld op het moment dat de werkelijke datum voor de inwerkingtreding van de omgevingswet bekend zal zijn.
52	CU	32	2a	Hier staat het streven naar geïntegreerde wind, geluid en energieschermen langs de A50, maar wij menen begrepen te hebben dat dit niet mogelijk was. Klopt onze herinnering en wat is de status van dit idee qua haalbaarheid?	Het klopt inderdaad dat er geen sprake is van haalbaarheid van een geïntegreerd scherm. Zie de raadsinformatie over dit onderwerp (mail griffie van 24-10-22).
53	PvdA/GL	32	2a	Stikstof. In 2023 levert U input voor een integraal gebiedsplan? Wordt de raad daarin ook meegenomen en hoe urgent is dat plan?	Het proces om te komen tot een gebiedsplan is nog niet 100% uitgewerkt. De provincie en de regio's zijn hiervoor aan zet. Wel is duidelijk dat dit een complexe opgave is en dat de tijd beperkt is. Wij zetten in op een zo groot mogelijke betrokkenheid van de gemeenteraad.
54	CDA		2a	Hoe ziet de planning voor de woonvisie eruit?	Het programma Wonen zal naar verwachting in het eerst kwartaal van 2023 aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming. De raad wordt al in eerder stadium betrokken bij de inhoud (o.a. zie ARZ van 31 oktober).
55	CDA		2a	Wat wordt er gedaan om een drama als op 't Veen (waarbij van de 14 woningen voor starters en slechts 3 aan huidige inwoners van Hattem zijn toegewezen) in de toekomst te voorkomen?	In 't Veen-Noord, fase 3 en 4 zijn door de ontwikkelaar na overleg maatregelen getroffen in de zin van inkomenseisen, toevoegen bewoningsplicht, toevoegen van non-speculatiebeding. Om in de volgende fasen de juiste doelgroepen te kunnen blijven bedienen, ook in de huidige ingewikkelde marktomstandigheden, is het

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					college in gesprek met marktpartijen en andere kennisdragers om de juiste maatregelen te kunnen (laten) nemen.
56	CDA		2a	Is er een laadpalenplan 2023-2030? Zo niet, komt dat er ook?	In januari 2022 is de laadvisie en het plaatsingsbeleid laadpalen door de gemeenteraad vastgesteld. Deze is gericht op de ontwikkeling van laadgelegenheid tot en met in ieder geval 2030. In de laadvisie is aangegeven dat deze visie iedere 2 jaar herijkt wordt. In 2022 is de concessie voor het plaatsen van laadpalen in Gelderland en Overijssel aan Vattenfall gegund en hard gewerkt om de integratie van deze concessie in te regelen. In 2023 wordt gezocht naar verdere optimalisatie en zodoende snellere en meer doelgerichte uitbreiding van het laadnetwerk.
57	D66	33	2a	Hoeveel gaan we nu uitgeven aan de invoering omgevingswet? En waarom moet dit incidenteel worden gedekt? Het zijn toch gewoon personele inhuurkosten?	Door dat het een project is wordt er veel tijdelijk ingehuurd. Onder andere de programmamanager en een projectleider. Dit zijn kosten die mogelijk op de lange termijn structureel worden, eerst dient er meer duidelijkheid te komen over de invoeringsdatum van de wet. Dan kunnen de kosten structureel worden meegenomen.
58	D66	34	2a	Hoe luidt de opdracht die is uitgezet om tot de nota programma wonen te komen?	In de Omgevingsvisie is al aangegeven dat op het onderdeel wonen een uitwerking zal plaatsvinden in de vorm van het programma Wonen. In 2022 is daarom gestart met het opzetten van het programma Wonen. In de opdracht zijn diverse documenten als onderlegger gebruikt waaronder het woonplan Hattem dat door de raad is opgesteld in 2021. Het programma Wonen zal zowel een beleidsmatig deel bevatten als ook een uitvoeringsprogramma. In de commissie ARZ van 31 oktober is e.e.a. toegelicht over het programma.
59	PvdA/GL	35	2a	't Veen In 2023 moet er voor 't Veen een CHW-bestemmingsplan komen? Waarom nu pas? Welke bestemmingsplannen gaat dit bestemmingsplan vervangen?	Voor 't Veen geldt sinds 2017 een Beheerverordening die elke wijziging in de bestaande situatie vergunningplichtig maakt, al dan niet met een bestemmingswijziging. Achter de Beheerverordening hangen de regels van de bestemmingsplannen uit 1989 en 2005. De beoogde transformatie van 't Veen naar gemengd woongebied is met het bestaande planologisch kader, noch met een nieuw bestemmingsplan gebaseerd op de Wro niet te realiseren. Van de minister van BZK mogen we een Chw-bestemmingsplan ('bestemmingsplan met verbrede reikwijdte') maken. Dit gaat waarschijnlijk eind 2022 ter inzage, en in elk geval voor inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het Chw-bestemmingsplan vervangt genoemde bestemmingsplannen en repareert een gedeelte van bestemmingsplan 't Veen-Noord.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
60	D66	35	2a	Hoe luidt de opdracht die is uitgezet voor het locatie onderzoek tijdelijke woonunits?	We zijn bezig met een eerste verkenning naar mogelijke locaties in Hattem, die ingezet kunnen worden voor de realisatie van semipermanente units voor een brede doelgroep (waaronder statushouders). Tegelijkertijd zijn we bezig met het werven van een projectleider die vervolgens aan de slag gaat met een definitief locatie-onderzoek en de realisatie van de units.
61	PvdA/GL	37	2a	RES. In 2023 gaat U onderzoeken of Hattem met warmte uit de IJssel aan het werk gaat. Is er wel een sessie over de warmte geweest? Wanneer kunnen we een update krijgen?	De eerste voorbereidingen hebben plaatsgevonden in 2022. In 2023 zal het daadwerkelijke onderzoek gestart worden.
62	PvdA/GL	37	2a	RES. Netelhorst en warmte uit de Rioolzuiveringsinstallatie. In de warmte RES werd nog geschreven dat we 70% (percentage uit het hoofd) uit de waterzuivering kunnen halen. Dat is nu helemaal van de baan nu zelfs de Netelhorst gaat kijken hoe ze e.e.a. gaan doen. Is dit inzicht radicaal verandert?	De studie gaf aan dat het technisch potentieel van restwarmte uit de RWZI positief bleek. Het financieel potentieel gaf een ander beeld. De businesscase is erg gevoelig voor de hoogte van de warmtevraag. Dit is te verklaren doordat de investering van de (TEA) installatie relatief hoog is in verhouding tot de warmtevraag van de vastgoedeigenaren op de Netelhorst. De stijging van de gasprijzen leidde tot een verbetering van de businesscase. Dit is te verklaren doordat de businesscase enkel voor 20% afhankelijk is van gas en 80% van elektriciteit. De elektriciteitsprijzen zijn de afgelopen tijd minder hard gestegen, waar door businesscase gunstiger wordt. Ondanks dat de businesscase gunstiger wordt door de hogere gasprijzen, is in ieder scenario de exploitatie negatief. Dit is te verklaren door de hogere inkoopkosten voor warmte. Een negatieve exploitatie kan niet opgelost worden met een hogere bijdrage voor aansluitkosten (BAK). Een mogelijke exploitant zou ongeacht de hoogte van de BAK niet investeren in een dergelijke businesscase.
63	PvdA/GL	37	2a	RES. Corridor N50/A50; Kunt U aangeven wat dit inhoudt?	Het gebied rondom knooppunt Hattemerbroek en langs de N50 naar het noorden is een zoekgebied voor opwek van duurzame energie. In afstemming met de gemeenten Oldebroek, Kampen en Zwolle bekijken wij of en hoe wij dit verder kunnen uitwerken.
64	PvdA/GL	37	2a	Duurzaamheidsloket: Hoe gaat het duurzaamheidsloket ingericht worden? een fysiek loket?;	Samen met zes andere gemeenten in de Noord-Veluwe beschikt Hattem momenteel over een duurzaamheidsloket dat ingevuld

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				of alleen digitaal?: of?	wordt door Veluwe Duurzaam. Het is een digitaal en fysiek loket dat veelvuldig bezocht wordt door onze inwoners.
65	PvdA/GL	37	2a	Bestrijden Energiearmoede: komt hier terug maar ook bij het Sociaal domein. Zie vraag 4 schulddienstverlening.	Is geen vraag gesteld
66	PvdA/GL	37	2a	Bestrijden Energiearmoede: Investeren in verduurzaming. De gemeente gaat in 2023 onderzoeken.	Is geen vraag gesteld
67	D66	37	2a	Het zou mooi zijn als het Young Energy Team ook uitvoering zou kunnen geven aan de motie energie armoede en zo eenvoudige duurzaamheidsmaatregelen mogelijk maken. NB Zie onze motie van destijds voor een bedrag van 50.000 euro. Is dit voorzien of kan daar in worden voorzien?	Het Young Energy Team wordt ingezet bij inwoners met een energielabel D, E, F of G, waardoor inwoners met (potentiële) energiearmoede proactief benaderd worden. Inwoners met deze energielabels ontvangen producten en worden naar de juiste plek verwezen om te helpen de energierekening te verlagen. We zullen onderzoeken of het Young Energy Team in kan worden gezet om eenvoudige duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Het Young Energy Team zal zich binnenkort voorstellen aan uw raad.
68	CDA	37	2a	Graag een toelichting op wat wordt bedoeld met het in samenwerking met buurgemeenten duurzame energie opwekken in de corridor A50/N50? Hoe groot- of kleinschalig wordt dit?	Het gaat hierbij om het gebied rondom het knooppunt Hattermerbroek en de zone langs de N50. Vanuit de samenhang is het logisch en verstandig om energieopwekking in dat gebied af te stemmen met de buurgemeenten Oldebroek en Kampen. Er zijn al diverse initiatieven in het gebied (Hattem: Wielink, zon op dak H2O) (Oldebroek: 4 windmolens en diverse zonnepanelen, Kampen: rij windturbines). Voor Hattem zal het bij nieuwe plannen naar verwachting gaan over zonnepanelen langs de N50. In het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied wordt een maximum gesteld van in totaal 15 ha.
69	PvdA/GL	38	2a	Gemeentelijk vastgoed: In de begroting 2021 gaf U vorig jaar aan dat het energieverbruik gemonitord wordt. Kunnen we een overzicht krijgen waarin we zien hoeveel de gemeente bespaart qua verbruik (Gas en Elektrisch)?	In 2021 zijn geen isolerende en/of energiebesparende maatregelen toegepast. Daarom is er geen besparing terug te vinden in de monitoringstool.
70	CDA	38	2a	Veel gemeenten voorzien begrotingstekorten als gevolg van de sterk gestegen energielasten. Ook Hattem zal te maken krijgen met de gevolgen hiervan. Het heeft ons verbaasd dat u op 14 september jl. nog geen beeld had van de gevolgen daarvan. Het gemeentelijk energiecontract loopt eind 2023 af, zo lazen wij.	De gas prijs is nu voor 80% vast gezet, dat houdt in dat we nog 20% variabel hebben. Voor elektra is de prijs nu voor 90% vast gezet, hier hebben we nog 10% variabel. Het contract loopt nog tot 31-12-2023. De aanbesteding is in volle gang en volgens planning zullen we voor 1 april 2023 weten wie de

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				Is dit contract van toepassing op alle gemeentelijke gebouwen (zoals gymzalen enz.? Valt de straatverlichting hier ook onder? Dat brengt ons bij de vraag: Welke bedragen hebt u extra in de begroting gereserveerd vanwege de sterk gestegen energielasten (2023 en in meerjarenperspectief)?	nieuwe leverancier wordt. Medio 2023 kunnen we dan via clicks de nieuwe energie tarieven vast zetten. Het energie contract geldt voor alle gemeentelijke panden. In de begroting hebben we de energiekosten begroot op reële kosten. Dit omdat wij zien dat de kosten fors hoger uitvallen. Dit houdt in dat een groot deel van het prijseffect wat tot oktober '22 bekend was is meegenomen in de begroting 2023.
71	HC	38	2a	“De voorlopige prognose voor de komende jaren is dat de elektrische deelauto's de komende jaren vaker gebruikt gaan worden en het wagenpark dus kan worden uitgebreid.” - Graag inzicht in het gebruik vanaf de start?	MyWheels is de exploitant van de deelauto's. Zij monitoren het gebruik en informeren ons hierover. MyWheels heeft ons geïnformeerd dat de deelauto's in Hattem iets boven gemiddeld presteren dan normaal het geval is in het eerste jaar van exploitatie. Het gebruik is niet zodanig hoog dat MyWheels aanleiding ziet om het wagenpark volgend jaar uit te breiden. Het gebruik van de auto die bij de Boni geparkeerd staat, willen wij verder motiveren. Wellicht door inwoners te betrekken via Samen Hattem waarbij inwoners gevraagd wordt welke locatie geschikt is en wie er op die locatie gebruik van zou maken.
72	PvdA/GL	38	2a	Duurzame mobiliteit. De algemene tekst geloven we. Hoeveel worden de auto's gebruikt? Is er nog subsidie nodig? Wat gaat het kosten als we gaan uitbreiden? Liefst in vaste en variabele kosten. Hoeveel km heeft de organisatie de auto's gebruikt voor dienstreizen?	Tijdens een gesprek over monitoring met MyWheels zijn wij geïnformeerd dat de twee auto's iets boven gemiddeld presteren dan normaal het geval is in het eerste jaar van exploitatie. Hierin maken zij geen onderscheid tussen het type gebruikers. Het gebruik is niet zodanig hoog dat MyWheels aanleiding ziet om het wagenpark volgend jaar uit te breiden. De kosten voor het eventueel uitbreiden hangt af van de aanbieder. De kosten bedragen voor eigen gebruik tot en met september circa € 5.500 en als garantie heeft de gemeente € 1.000 betaald. Dit betreft de garantie bijdrage voor het tekort aan opbrengsten in Q1-2022. Ondanks de financiële effecten zijn we door het gebruik van MyWheels tevreden met het leveren van een bijdrage aan de vermindering van de CO2 uitstoot, verlaging van de parkeerdruk en het verminderen van autobezit.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
73	PvdA/GL	38	2a	Duurzame mobiliteit. Slimme bandenpomp. Wat gaat U lokaal aan stimulatie doen? Momenteel wordt er een landelijke radiocampagne gevoerd. <i>Wij stellen als actie voor dat we als raadsleden door het jaar heen mensen naar de pomp toe gaan lokken om zo promotie te doen. Wat vindt U van dat idee?</i>	Een goed idee, graag maken wij gebruik van uw aanbod om het gebruik van de Slimme Bandenpomp verder te stimuleren. Het verbruik gaat verder gestimuleerd worden door op de juiste momenten via (social)mediakanalen Hattemers te wijzen op de bandenpomp. Bijvoorbeeld vlak voor vakantieperiodes.
74	PvdA/GL	38	2a	Educatie: kinderklompen pad. Wie zijn die partners?	Dit zijn onder andere Landgoed Molencaten, Waterschap Vallei en Veluwe, Stichting Landschapsbeheer Gelderland, Visit Hattem, zwerfvuilbrigade
75	PvdA/GL	38	2a	Educatie: Binnenstad. U wilt de 1e helft van 2023 dit project financieel afronden. Qua tijd volgens schema dus. Is dit project financieel ook binnen budget? Blijft er ruimte om (indien nodig) verbeteringen aan te brengen? Krijgt U nog veel vragen?	Het project wordt inderdaad in de eerste helft van 2023 afgerond. Op basis van huidige inzichten blijft het project binnen budget. Er blijft echter geen financiële ruimte over voor aanvullende werkzaamheden. Voor het realiseren van het project wordt het volledige budget aangewend. Aangezien het werk nog loopt, kan einde project de exacte balans worden opgemaakt. De hoeveelheid vragen over het project is op dit moment beperkt. De vragen die we ontvangen komen veelal van bewoners en ondernemers uit straten waar op dat moment wordt gewerkt ("hoe lang duurt het nog?", "kan een parkeervak bij nader inzien nog iets naar links of rechts?").
76	CU	39	2a	Vergunningen en handhaving, waarom is er een groot verschil, is dit een verschuiving of eerder een onjuiste begroting van legesopbrengsten? De legesopbrengsten van de nieuwe initiatieven in het buitengebied waren al opgenomen in de begroting van 2022?	In 2022 was is er sprake van hogere ramingen door eenmalige projecten. Tevens was de kijkrichting dat de omgevingswet per 1 januari 2023 zou starten wat een verwachte daling van de leges opbrengsten zou op gaan leveren. Dit alles maakt dat de ramingen in 2023 lager uitvalt dat de raming medio voorjaarsnota 2022. Naar aanleiding van de begroting 2022 is er een rapportage over de kosten opgesteld. De kosten van de achterliggende periode zijn gerapporteerd aan de raad. Nu komt de vraag in dezelfde hoedanigheid weer alleen anders verpakt.
77	PvdA/GL	39	2a	Wat gaat het kosten? Vergunningverlening en handhaving. 1.018.000N. Kunt U (globaal) aangeven wat hier incidenteel verandert en wat structureel, bijvoorbeeld als de omgevingswet geïmplementeerd is? Kampen alle gemeentes met verlaagde inkomsten in dit	In 2022 was is er sprake van hogere ramingen door eenmalige projecten. Tevens was de kijkrichting dat de omgevingswet per 1 januari 2023 zou starten wat een verwachte daling van de leges opbrengsten zou op gaan leveren. Dit alles maakt dat de ramingen in 2023 lager uitvalt dat de raming medio voorjaarsnota 2022.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				decennium waar aan de andere kant 1.000.000 woningen in Nederland gebouwd moeten worden?	
78	CDA	39	2a	Graag een toelichting op minder incidentele legesopbrengsten buitengebied? Heeft de gemeente zich eerder onnodig rijk gerekend?	De besluitvorming m.b.t. het buitengebied maakt dat het tijdig ramen van deze opbrengsten ingewikkeld is. In 2022 zijn deze opbrengsten geraamd, maar wordt het bestemmingsplan naar alle waarschijnlijkheid niet vastgesteld. Deze opbrengsten zullen naar alle waarschijnlijkheid in de jaren 2023 en verder gerealiseerd worden.
79	CDA	39	2a	Wij schrikken van het feit dat vergunningverlening en handhaving met meer dan 1 miljoen negatief uitpakt. Dit vraagt om een nadere toelichting. Vooral omdat het kennelijk een structureel bedrag betreft. CDA Hattem heeft eerder gevraagd om een volledig overzicht van de kosten van de invoering van de Omgevingswet. Tot nu toe is dat niet verstrekt. Wanneer kunnen wij dat tegemoet zien?	In 2022 was er sprake van hogere ramingen door eenmalige projecten. Tevens was de kijkrichting dat de omgevingswet per 1 januari 2023 zou starten wat een verwachte daling van de leges opbrengsten zou op gaan leveren. Dit alles maakt dat de ramingen in 2023 lager uitvalt dan de raming medio voorjaarsnota 2022.
80	HC	39	2a	Vergunningverlening en handhaving - Op welke wijze is in deze begroting rekening gehouden met vullen van onze reserve(s) met toekomstige legesopbrengsten? In het verleden zijn leges (nog) niet verkregen en toen is dat tekort gedekt vanuit de reserves. - Graag inzicht in hoe groot dat gat was, nu nog is en waar staat inzichtelijk in deze begroting? - Graag ook een nadere toelichting/uitsplitsing op de genoemde bedragen onder vergunningverlening en handhaving?	De verrekening met de reserve heeft in 2021/2022 plaats gevonden. Deze leges zijn in 2022 nagenoeg geheel ontvangen. In de voorliggende begroting is rekening gehouden met standaard ramingen zoals deze in het verleden ook zijn opgesteld. Verwacht wordt dat de vergunning voor de woonzorgzone verleend kan worden, wat een extra opbrengst is. In 2022 was er sprake van hogere ramingen door eenmalige projecten. Tevens was de kijkrichting dat de omgevingswet per 1 januari 2023 zou starten wat een verwachte daling van de leges opbrengsten zou op gaan leveren. Dit alles maakt dat de ramingen in 2023 lager uitvalt dan de raming medio voorjaarsnota 2022.
81	CDA		2b	Hoe zit het met uw plan t.a.v. de zondag openstelling? Is uw vereiste 2/3 inclusief de horeca? En hoe gaat u om met bedrijven met meerdere vestigingen? Hoe gaat u om met bedrijven buiten de binnenstad (denk aan vestigingen op het bedrijventerrein en supermarkten). Stemmen zij ook mee? Is onze conclusie juist dat als 2/3 van de bedrijven akkoord gaat het voltallige college met een zondagsopstelling instemt?	Deze vragen kunnen we niet beantwoorden, omdat we dit nog nader moeten uitwerken in 2023.
82	PvdA/GL	42	2b	Recreatie en toerisme Hanze: Welk bedrag stelt U voor jubileum festiviteiten ter beschikking? Graag per jaar aangeven. Staat dat in verhouding met de andere	€30.000 is opgenomen in een Hanzefonds. Initiatiefnemers uit Hattem kunnen een aanvraag indienen om een aanjaagbudget uit dit potje te ontvangen. Dit staat in verhouding tot de andere

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				Hanze steden? Inmiddels zijn de bedragen van andere steden bekend!	Hanzesteden. Elburg heeft hetzelfde bedrag beschikbaar gesteld en is van soortgelijke grootte als Hattem. Grotere Hanzesteden zoals Harderwijk hebben wat meer begroot en de grootste Hanzesteden zoals Zwolle, Deventer en Zutphen hebben ruim 1 miljoen begroot voor het Hanzejaar.
83	CDA	42	2b	Welke bedragen hebt u in meerjarenperspectief opgenomen voor Hattem 725?	Momenteel is er nog niets begroot voor dit onderwerp in het meerjarenperspectief. In het Hanzejaar 2023 zal verkend kunnen worden welke kansen er zijn voor 2024. Hier zal te zijner tijd een passende begroting voor gemaakt worden.
84	CDA		2b	Wat is de stand van zaken van de komst van de vestiging van Van der Valk?	Er is beroep ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State tegen de vaststelling van het bestemmingsplan Van der Valk Hotel. Wij zijn op dit moment in afwachting van de zitting en (daarna) de uitspraak in deze zaak.
85	CDA	43	2b	Wat verklaart het grote verschil van -256 bij economie?	Het verschil is ontstaan door verslagleggingsregels die vanuit de BBV dienen worden nageleefd. Dit heeft te maken met het project 't Veen waar in 2022 een verrekening met de reserve heeft plaatsgevonden.
86	HC	43	2b	“Daarom verhogen we structureel de subsidie voor Visit Hattem op deze onderdelen met € 17.500 naar een totaal van € 53.000.” - Graag inzage in wat ze met deze middelen gaan doen (onze voorwaarden) en wat wordt besteed aan wettelijke taken? - Ook graag duidelijkheid over het aantal fte uitgesplitst over RondUit en Visit en de bijbehorende personeelskosten?	Ter verduidelijking: RondUit Hattem heet tegenwoordig Visit Hattem, dus dit is een en dezelfde organisatie. De verhoging van de subsidie van 17.500 is verdeeld, waarbij €10.000 is bestemd voor het toeristisch info punt (TIP) en €7.500 voor de marketingactiviteiten van Visit Hattem. Activiteiten van het TIP zijn onder andere het verstrekken van informatie, folders, stadswandelingen etc. aan toeristen en bezoekers. Onder de subsidiabele kosten valt ook de huur van het pand en de medewerker die werkzaam is in het TIP.
87	PvdA/GL	46	2c	Herinrichting binnenstad: U wilt de 1 ^e helft van 2023 dit project financieel afronden. Dat is mooi. Ongetwijfeld zullen er nog (relatief kleine) aanpassingen gewenst zijn en zijn vragen opmerkingen van de burgers al dan niet over genomen. Is dit grote project zoals U er nu naar kijkt binnen budget gebleven? (zie ook onze vraag: 3. Besturen... Integrale veiligheid.)	Het project wordt inderdaad begin 2023 afgerond. Op basis van huidige inzichten blijft het project binnen budget. Aangezien het werk nog loopt, kan einde project de exacte balans worden opgemaakt.
88	CDA	46	2c	Fietsverbindingen: Is er geld in deze begroting opgenomen om het fietspad van de spoorbaan verder te verbreden richting Wapenveld? Zo nee, waarom niet.	Ja, hiervoor zijn middelen opgenomen binnen het Meerjaren Investeringsprogramma. Voor 2025 is hier een bedrag van € 430K opgenomen.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
89	D66	46	2c	Na het einde van de herinrichting van binnenstad was een evaluatie voorzien om tevens alle puntjes op de i te zetten. Wanneer is dit voorzien?	In het begin van 2023
90	PvdA/GL	47	2c	Openbare ruimte: Parkeervoorziening sportvelden. Wanneer gaat er echt iets gebeuren? Welk jaar & kwartaal?	Afgelopen periode zijn gesprekken gevoerd met de verschillende partijen in dit dossier en belangen en wensen geïnventariseerd. Op basis van deze gesprekken worden door de ambtelijke organisatie verschillende varianten voorbereid en opnieuw besproken met partijen. Vervolgens neemt het college een besluit over de voorkeursvariant. Deze wordt technisch en ruimtelijk uitgewerkt en uitgevoerd. Realisatie in 2022 is niet realistisch, dit wordt 2023.
91	PvdA/GL	47	2c	Wegen: De nieuwe Bongerd krijgt een aansluiting op de Eijerdijk. Wordt deze aansluiting in het plan meegenomen of betekent dat later een aanpassing?	De aansluiting van De Bongerd op de Eijerdijk ligt op dezelfde locatie als de huidige inrit naar het terrein. Deze inrit wordt binnen het project Dorpsweg – Eijerdijk vernieuwd. De plannen worden hier op elkaar afgestemd waardoor een latere aanpassing voorkomen wordt.
92	PvdA/GL	47	2c	Begraafplaats: De inventarisatie was als wij het ons goed herinneren gestart om voldoende ruimte te creëren voor de te verwachten behoefte de komende jaren. Heeft de inventarisatie voldoende opgeleverd? Anders gezegd: Hoeveel extra jaren kunnen we vooruit?	De inventarisatie is nog steeds gaande en vergt tijd omdat dit zorgvuldig moet gebeuren. Eind 2022 is de aanleg/inrichting van het uitbreidingsgebied helemaal gereed. Dit levert ons 404 nieuwe graven op. Gemiddeld worden er 34 nieuwe graven uitgegeven per jaar, dus de eerste 11 jaar zijn er voldoende graven om te kunnen begraven. Als de inventarisatie is afgerond en er wordt overgegaan tot ruimen, dan is de verwachting zeker tot 2050 op de huidige begraafplaats aan de Kerkhofdijk te kunnen begraven in de vrijgekomen/geruimde graven.
93	PvdA/GL	48	2c	Afval: Daarnaast investeert Hattem in het werkzaam houden van de applicatie 'Helemaal Groen!' waar de vrijwilligers die Hattem schoon houden graag gebruik van maken. Wat en Hoeveel is deze investering? Het is toch een landelijke app. Dus wat is investeert? Wat kost het? In 2022 is er al 3454 km geregistreerd, oktober 245 km, 23 okt 6 km.	HelemaalGroen is een Achterhoeks burgerinitiatief. HelemaalGroen streeft ernaar om heel Nederland te bevrijden van zwerfafval en maakt daarvoor gebruik van een handige app. Als deelnemer is de gratis app te downloaden en te activeren tijdens het wandelen of fietsen, terwijl onderweg zwerfafval wordt opgeruimd. De afgelegde route is naderhand met een druk op de knop te uploaden waardoor een groen lijntje zichtbaar wordt op de kaart van Nederland. De ontwikkelaar van de applicatie 'helemaal groen' heeft aangegeven dat de zwerfvuilvrijwilligers veelvuldig gebruik maakt van de applicatie. Hij vraagt hiervoor een (éénmalige) financiële ondersteuning van €1500, zodat deze applicatie kan blijven bestaan.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
94	CDA	47	2c	Heeft de latere aanpassing van de Dorpsweg en Eijerdijk financiële gevolgen? Is hier in de begroting rekening mee gehouden?	Ja, de uitgestelde start van de herinrichting van de Dorpsweg, Eijerdijk en een klein deel van de Verlengde Parklaan heeft financiële gevolgen. Echter, vooralsnog leidt deze kostenstijging niet tot een overschrijding van het projectbudget en is een aanpassing in de begroting niet noodzakelijk.
95	CDA	47	2c	Hoe wordt omgegaan met de grafstenen van geruimde graven. Is er een inventarisatie gemaakt (inclusief foto's) in verband met mogelijk historisch belang van sommige grafstenen? CDA Hattem wil graag kennisnemen van de inventarisatie alvorens er wordt geruimd. Kunt u dat toezeggen.	De inventarisatie is nog steeds gaande en vergt tijd omdat dit zorgvuldig moet gebeuren. Als de inventarisatie is afgerond is bekend welke graven geruimd gaan worden. De grafmonumenten worden dan gefotografeerd mocht er nog geen foto van bestaan. Wij kunnen u toezeggen dat u te zijner tijd kennis kan nemen van de gedane inventarisatie alvorens tot ruiming overgegaan wordt.
96	D66	47	2c	Wanneer is de evaluatie van de aanpak Burgemeester Bijleveld singel, Vechtstraat en Hessenweg voorzien? Gebeurt dat nog voor de aanpak van Dorpsweg en de Eijerdijk?	De evaluatie van de Burg. Bijleveldsingel, Vechtstraat en Hessenweg is in najaar 2021 uitgevoerd. De uitvoering van het GVP en het in het bestuursakkoord opgenomen Fietsplan en de uitvoering van de Groenstructuurvisie vormen kaders voor het verder verbeteren van (de veiligheid van) de Hattemse infrastructuur. Uit de evaluatie volgde onder andere de wens om het kruispunt Dorpsweg – Vechtstraat – Hessenweg – Hendrikjesweg aan te passen om de overzichtelijkheid en duidelijkheid te verbeteren. De aanpassingen aan dat kruispunt worden uitgevoerd binnen het project Dorpsweg – Eijerdijk. De evaluatie heeft geen aanleiding gegeven tot aanpassingen van het ontwerp voor de Dorpsweg en Eijerdijk. Aanvullende (gedrags-)maatregelen met betrekking tot de Burg. Bijleveldsingel, Vechtstraat en Hessenweg worden voor, tijdens en ook na de uitvoering van de Dorpsweg en Eijerdijk uitgevoerd. Uiteraard wordt bij de uitvoering rekening gehouden met werkzaamheden aan de Dorpsweg – Eijerdijk om verkeersknelpunten te voorkomen.
97	CDA	49	2c	Wanneer kunnen wij een plan van aanpak voor een eigen/ gezamenlijke milieustraat met Oldebroek (lees Wezep) tegemoetzien?	Dit vraagstuk bevindt zich nog niet in de fase om een plan van aanpak op te stellen.
98	CU	50	2c	het bedrag voor de verkeerskundige is inhuur neem ik aan? Want deze inhuur was niet voor 2022 van toepassing? En waarom is dit voor 2023 extra en voor welke extra projecten?	De functie van verkeerskundige wordt momenteel ingevuld door middel van inhuur. De verkeerskundige inzet omvat momenteel circa 0,5 fte. Deze ureninzet is ontoereikend om de reguliere werkzaamheden, huidige en toekomstige projecten uit te kunnen voeren. Om de capaciteit te laten aansluiten op de bestaande (en groeiende) behoefte is uitbreiding van de inzet gewenst. Momenteel wordt de werving van een vaste verkeerskundige

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					voorbereid. Voorbeelden van projecten waarvoor inzet gewenst is, zijn; 't Veen, Dorpsweg – Eijerdijk, aansluiting Stationslaan, Nieuweweg, Hoopjesweg en Apeldoornseweg, project Apeldoornseweg, evaluatie GVVP.
99	PvdA/GI	53	3a	Gemeenteraad: De raad stelt een werkgroep Participatie in die hiervoor concrete voorstellen doet. Is dat de huidige raad en geen burgerberaad?	Dat klopt, de werkgroep wordt samengesteld uit leden van de raad en raadscommissies. Het doel van de werkgroep is om participatie tussen de raad en onze inwoners verder vorm te geven.
100	PvdA/GI	53	3a	Gemeenteraad: De raad heeft een werkgroep "Werkwijze raad" ingesteld?. Waarom zegt ons dat niets?	Tijdens de tweedaagse aan de raad is dit initiatief ontstaan. Ook in het presidium is hierover meerdere malen gesproken. Tot op heden hebben zich drie leden van de raad gemeld als deelnemer. Het doel van de werkgroep is het doen van voorstellen om de werkwijze van de raad en de raadscommissies te verbeteren. Denk aan de vergaderstructuur, de opbouw van de agenda, de werkwijze rondom samenwerkingsverbanden etc.
101	PvdA/GI	53	3a	Gemeenteraad: Verkiezingen 2022 en nieuwe verkiezingen. Welk beleid gaat U voeren t.a.v. aanplakborden <> digitale borden? Momenteel worden veel gebruikt voor reclame. Zeker aan de dorpsweg.	De vrije aanplakplaatsen zijn door een iedere vrij te gebruiken door een ieder. Het plaatsen van digitale borden rondom de verkiezingen is een keuze van de raad. De raad heeft eerder aangegeven hiervan graag gebruik te willen maken ten tijde van de gemeenteraadsverkiezingen en niet op eigen initiatief bij de landelijke- en provinciale verkiezingen.
102	PvdA/GI	55	3a	Gemeenteraad: Ondermijning: Is het extra budget van 20.000 eenmalig of structureel?	De inzet op ondermijning doet Hattem gezamenlijk met de gemeenten in Veluwe Noord. In het jaarprogramma is opgenomen dat de gemeenten willen starten met data gedreven werken. Hiervoor is een pilot opgestart. Recent is gebleken dat deze pilot nog een doorloopt en daardoor nog geen structurele middelen nodig zijn. Dit is onverhoopt niet aangepast in de begrotingstekst.
103	PvdA/GI	55	3a	Ondermijning: Wat houdt datagedreven werken in (budget 20k)?	Datagedreven werken is een middel om op basis van openbare bronnen (bijv. KvK of kadaster) ondermijningssignalen te verzamelen. Hierdoor kan je als gemeente een betere informatiepositie creëren die minder is gebaseerd op het inspielen op ad hoc signalen. Hiermee kan de gemeente naar verwachting het keuzeproces voor handhaving en interventies objectiever en effectiever maken. Zie ook het antwoord op bovenstaande vraag: "Is het extra budget van 20.000 eenmalig of structureel?"

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
104	D66	56	3a	Bij de kop van de Veluwe spoor 2 zou worden geïnventariseerd welke gemeentelijke taken gemeenschappelijk zouden kunnen worden uitgevoerd. Is er al een degelijk overzicht?	Er is door de 5 gemeenten geïnventariseerd op welke bedrijfsvoeringsdisciplines elke gemeente zou willen samenwerken. Van daaruit is met een aantal onderwerpen gestart (inkoop, belastingen, informatiebeveiliging en ICT). Vanwege de randvoorwaardelijkheid die ICT voor bedrijfsvoeringssamenwerking vormt, zal dat onderwerp eerst verder gebracht worden, voordat er breed onderwerpen opgepakt kunnen worden. Op inkoop en belastingen worden al wel vervolgstappen gezet. Op informatiebeveiliging is sprake van structurele kennisdeling. Overigens wordt de bestaande samenwerking in H2O verband op bedrijfsvoering niet alleen gecontinueerd maar ook verder ontwikkeld.
105	PvdA/Gl	56	3a	Noord Veluwe bereikbaar: Prachtige tekst maar wat betekent het voor Hattem en de drukte op de overige wegen?	Het programma Noord Veluwe Bereikbaar is een brede mobiliteitsaanpak gericht op vraag beïnvloeding met als doelstelling om de druk op de A28 te verminderen. Hierop wordt ingezet op 3 programmalijnen; Robuuste Netwerken, Duurzaam Reizen en Slimme Mobiliteit. Voorbeelden van projecten zijn; onderzoek naar mobiliteitshubs en deelmobiliteit, onderzoek en ontwerp van de snelfietsroute langs de A28, verkeersveiligheid, duurzame logistiek en werkgeversaanpak. Daarnaast wordt ingezet op stimulans van directe (spits)buslijnen vanuit Noord-Veluwe (ook Hattem) richting diverse gebieden in Zwolle, Korte- en Lange Termijn Maatregelen op de A28, verbetering van de bereikbaarheid van bedrijventerreinen en vermindering van filedruk op de A28 en daarmee ook drukte op onderliggend netwerk, ook in Hattem.
106	PvdA/Gl	56	3a	Noord Veluwe bereikbaar: Hoe profiteert Hattem hiervan. Komt er meer OV om de drukte op de wegen te laten dalen?	Zie beantwoording vraag 105
107	PvdA/Gl	56	3a	Noord Veluwe bereikbaar: Wanneer komt de afslag H2O <> A28?	De verwachting van de provincie is dat eind 2022 een aannemer is gevonden en in de 1 ^e helft van 2023 de werkzaamheden kunnen beginnen. Vervolgens duurt het project naar verwachting in ieder geval tot de zomer van 2024.
108	PvdA/Gl	56	3a	Participatie: De 10.000. Is dat Jaarlijks? Of...?	Initiatieven van de raad zullen jaarlijks voor maximaal € 10.000 worden ondersteunt.
109	PvdA/Gl	57	3a	Integrale veiligheid:	Samen met de afdeling risicobeheersing van de VNOG is er gekeken na het herstructureren van de binnenstad of het beschikbare

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				Waarom was de extra brandput voor de binnenstad niet bij de inrichting van de binnenstad meegenomen?	bluswater in de binnenstad nog voldoet. Bij een grote brand in de binnenstad is de brandweer heel erg afhankelijk van open water (sloten, grachten vijvers etc). Het open water kan echter zelf ook de beperkende factor gaan vormen. Door langdurige droogte, strenge vorst, vervuiling of slechte bereikbaarheid kan het voorkomen dat het open water in veel mindere mate gebruikt kan worden voor het blussen. Wat dat betreft is het aanbod van Open Water afhankelijk van het weer/klimaat. Hieruit is gebleken dat er behoefte is aan geboorde put met een capaciteit van maximaal 120m3 per uur in overleg met het waterschap en de VNOG is hiervoor een geschikte locatie aan de Nieuweweg gevonden. Het aanleggen van brandputten in de binnenstad is nooit onderdeel geweest van de scope van het project. Wel is er door het projectteam samen met de VNOG actief opgetrokken in dit vraagstuk. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in het inpassen van een extra brandput aan de oostzijde van de binnenstad.
110	CDA	57	3a	Graag een toelichting op de voordeelpost externe betrekkingen. Aan de bereikbaarheid NW Veluwe wordt volop uitvoering gegeven (wat dan) en de post wordt € 65.000 verlaagd. Dit begrijpen wij dus niet.	In 2022 is op begrotingsbasis rekening gehouden met een de voortzetting van het programmamanagement op de manier van 2021. Dit is in 2022 veranderd waardoor lagere lasten worden verwacht dan begroot. In de begroting 2023 is met deze verlaging rekening gehouden.
111	CDA	57	3a	Wij missen de financiële gevolgen van de samenwerking op het gebied van de bedrijfsvoering Kop van de Veluwe. Of zijn die er niet i.c. verwacht u een budgetneutraal verloop?	De opdracht voor het opstellen van een roadmap voor de ICT samenwerking, is nog niet opgepakt. Vanuit de Provincie is hiervoor een subsidiebedrag beschikbaar gesteld. Het opstellen van een roadmap biedt mogelijkheden om op onderdelen in te gaan op financiële gevolgen. Meer in algemene zin zal sprake zijn van “ minder meer investeren” dan kostenbesparing.
112	CDA	57	3a	De gemeente draagt taken over aan de VNOG. Graag uitleg waarom ons dit geld kost (zou toch budgetneutraal moeten zijn?)	De regeling demarcatie geeft aan welke partij (gemeente of VNOG) voor welke facilitaire c.q. huisvestingstaak in de kazernes verantwoordelijk is, hoe de uitvoering gaat verlopen en wie deze bekostigt. Als gevolg hiervan zullen herverdeeffecten optreden. De verhoging van de bijdrage aan de VNOG kan verschillen van de verlaging van de betreffende kosten in de gemeentelijke begroting. Mogelijke oorzaken hiervan zijn:

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					- Verschillen in de techniek van begroten tussen de gemeente en de VNOG - Verschillen in het kwaliteitsniveau van de taakuitvoering van de facilitaire zaken voor de kazernes tussen de 22 gemeenten in de VNOG.
113	PvdA/GL	59	3b	Huisvesting: Kunt U ons en alle nieuwkomers meenemen in welke keuzes er waren voor de toekomstbestendige huisvesting en wat is het scenario waar het college voorlopig voor kiest?	De raad wordt betrokken bij de scenariokeuze. De voorlopige keuze van het college is gebaseerd op de visie op dienstverlening, informatieveiligheid en brandveiligheid. Aanvullend heeft uw raad verzocht de thema's duurzaamheid/energiebesparing en hybride werken nader uit te werken. De scenario's zijn hiermee inmiddels verrijkt.
114	CDA	59	3b	Wat is de impact van thuiswerken op de verbouwing van het stadhuis?	De impact is dat we met een beperkte kantoorbezetting rekening kunnen houden, waardoor minder werkplekken gefaciliteerd hoeven te worden. Het thuiswerken is een belangrijk element van hybride werken. Hiervoor hebben we inmiddels richtlijnen opgesteld en werken we steeds meer activiteitgericht – welke werkzaamheden doe je thuis en welke op kantoor. Met de indeling van het kantoor kan hierop worden ingespeeld. Dit "concept" is in de scenario's verwerkt.
115	HC	59	3b	"Om die reden hebben we in het Meerjaren investeringsprogramma vanaf 2023 een krediet opgenomen, gebaseerd op de voorlopige scenariokeuze van ons college." - Waarom is deze "voorlopige" scenariokeuze opgenomen/vastgelegd?	Het investeren in toekomstbestendige huisvesting is in onze ogen onvermijdelijk. Het voorlopige scenario van het college is aan de raad gepresenteerd in het najaar van 2021. Het daaraan gekoppelde investeringsbedrag is in de programmabegroting van 2022 verwerkt en door de raad vastgesteld. Het bedrag is voor het MIP 2023 niet aangepast. Zoals verwoord in antwoord 148 wordt de raad betrokken bij de uiteindelijke keuze van het scenario voor toekomstbestendige huisvesting.
116	PvdA/GL	60	3c	Digitale ontwikkelingen Wat zijn de kosten voor het ontwikkelen van een app voor het doorgeven van meldingen openbare ruimte? Kan dit niet gewoon via WhatsApp? Zo niet, wat zijn de voordelen van een eigen app? Dat systeem wordt toch wel een reeds bestaand werkend systeem waar andere gemeentes gebruik van maken?	De behandeling van meldingen openbare ruimte via een daarvoor speciaal ontwikkelde app is dat het gehele proces vanaf de melding van de inwoner, het intern verdelen van de meldingen en het afhandelen van de melding wordt ondersteunt. Dergelijke apps hebben inderdaad hun waarde bij tal van gemeente al bewezen. Dit levert efficiëntie voordelen op die we met WhatsApp niet kunnen realiseren omdat daar nog het nodige handwerk bij komt kijken.
117	CU	63	3c	Op diverse plekken is het inflatiepercentage meegenomen die is bepaald op 4%. Waar is dit percentage op gebaseerd?	In de meicirculaire was het inflatiepercentage 3,12% en in de septembercirculaire is dit 4,12% (komt te laat om te verwerken in het begrotingsproces). Gezien de maatschappelijke ontwikkeling is

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					vanuit voorzichtigheidsprincipe het percentage van 4% gehanteerd in het begrotingsproces. Dit in verband met het feit dat het CPB al maanden een veel hoger percentage voor de inflatiecorrectie hanteert.
118	D66	63	3c	In tijden van krapte hebben we de huiseigenaren gevraagd om extra OZB te betalen. Nu dat niet nodig is komt het vreemd over toch een verhoging van 4% toe te passen. Wat is de achtergrond van dit voorstel? Is het nodig dit met 4% te verhogen?	In voorgaande jaren is het inflatiepercentage gebruikt om de opbrengsten m.b.t. heffingen en leges te verhogen (Het feitelijke inflatiepercentage ligt hoger dan de gehanteerde 4%). Dit beleid is dit jaar wederom toegepast. Het niet verhogen van de OZB met het inflatiepercentage leidt tot vraagstukken in het financieren van de gemeenten. Dit leidt tot dekkingsvraagstukken en heeft invloed op de kerngetallen die gepresenteerd worden.
119	CDA	63	3c	Bij de OZB wordt een inflatiepercentage van 4% toegepast. Geldt dit percentage ook voor alle uitgaven in de begroting?	Dit percentage geldt voor alle gemeentelijke heffingen en belastingen. Aan de kostenkant hebben wij dit percentage ook gehanteerd of zelfs een hoger percentage.
120	HC	64	3c	“In de begroting 2023 wordt uitgegaan van een verhoging van de tarieven 2022 met het inflatiepercentage van 4% naar een gedifferentieerd tarief van € 1,56 en € 2,02 ingaande het begrotingsjaar 2023.” - Wat is uit het overleg met de sector (pag. 97) gekomen (welke systematiek/bedragen)?	In de begroting is het bestendige beleid doorgevoerd met betrekking het indexeren van de bedragen. De uitkomsten van de sessie met de sector worden besproken door het college met de raad. Een collegevoorstel is op dit moment in voorbereiding.
121	PvdA/GL	64	3c	Algemene uitkering: Inmiddels is de september circulaire er. Welke delta's heeft de september circulaire en heeft dat nog invloed op uw begrotingsvoorstel?	De uitwerking van de financiële consequenties van de septembercirculaire 2022 zal voor de begrotingsbehandeling op 7 november met de raad worden gecommuniceerd.
122	PvdA/GL	64	3c	Algemene uitkering: Jeugdzorg: Is dat boekhoudkundig dat U de extra baten jeugdzorg 1:1 als extra lasten jeugdzorg wegzet? Of zit daar echt een visie achter waarom?	De lijn voor de begroting jeugdzorg is dat we de lasten reëel budgetteren. Op basis van de verwachte zorgvraag (volume) en de verwachte indexatie van tarieven (prijs) wordt het lastenbudget berekend. Voor 2023 is dit € 1,7 mln. Dat we in 2023 € 838.000 ontvangen vanuit de algemene uitkering, is de batenkant. We berekenen het <u>beschikbare</u> lastenbudget (inclusief het hogere batenbedrag uit de algemene uitkering). En zetten dit af tegen het verwachte, <u>benodigde</u> lastenbudget van € 1,7 mln. De visie is dat het batenbedrag niet leidend is voor de bepaling van het verwachte, reëel benodigde lastenbudget.
123	PvdA/GL	64	3c	BTW compensatiefonds Niet zo belangrijk maar deze boekhoudkundige taal snapt een burger ws helemaal niks van. Wij in ieder geval niet.	Als de gemeente diensten of goederen extern inkoopt, betaalt zij daarover btw. In tegenstelling tot bedrijven kan de gemeente die btw niet terugvorderen van de Belastingdienst. Sinds 2003 kan de

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				Monopoly: “ Een vergissing van de bank in Uw voordeel” Wat wilt U vertellen?	gemeente uit een ingesteld fonds (het btw-compensatiefonds) de btw (grotendeels) terugvragen die ze hebben betaald over uitbesteed werk. Door de instelling van het btw-compensatiefonds zijn een aantal knelpunten die uit de btw-wetgeving voortvloeien, opgelost. Het fonds kent een plafond. Als er meer btw wordt teruggevraagd dan het plafond hoog is wordt een nadelige correctie doorgevoerd op het gemeentefonds. Als er minder wordt teruggevraagd komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds. Dit laatste is afgelopen jaren het geval. De Provinciale richtlijn is dat het ‘voordeel’ al vast als bate in de begroting mag worden opgenomen. Voor de gemeente Hattem is een bedrag opgenomen van € 100.000.
124	HC	64	3c	“Hierdoor is er 'vrije bestedingsruimte' gecreëerd dat kan worden ingezet voor de uitkomsten van het uitvoeringsprogramma van het Bestuursakkoord Hattem 2022-2026.” - Op welke grond is deze ‘vrije bestedingsruimte’ technisch/juridisch mogelijk?	Hier ligt geen technische of juridische mogelijkheid aan ten grondslag. De ‘vrije bestedingsruimte’ is een raadsbevoegdheid.
125	CDA	64	3c	Gaag een toelichting op de voorstellen voor de toeristenbelasting en het met de sector gevoerde overleg. Wordt dit breed gedragen?	In de begroting is het bestendige beleid doorgevoerd met betrekking het indexeren van de bedragen. De uitkomsten van de sessie met de sector worden besproken door het college met de raad. Een collegevoorstel is op dit moment in voorbereiding.
126	HC	65	3c	“het accres in 2026 veel lager is dan in 2026” - Volgens mij klopt hier een jaartal niet?	De constatering klopt. Het moet zijn ‘2026 is lager dan 2025’
127	D66	65	3c	We hebben voor jeugdzorg in 2023 868.000 euro extra gekregen. Hier wordt melding gemaakt dat ook het lastenbudget met dit bedrag is verhoogd? Hoe is dit nu verwerkt? Graag een mutatie overzicht. Hoe strookt dit met de normale aanpak dat we jeugdzorg alleen begroten op te verwachten uitgaven?	De lijn voor de begroting jeugdzorg is dat we de lasten reëel budgetteren. Op basis van de verwachte zorgvraag (volume) en de verwachte indexatie van tarieven (prijs) wordt het lastenbudget berekend. Voor 2023 is dit € 1,7 mln. Dat we in 2023 € 838.000 ontvangen vanuit de algemene uitkering, is de batenkant. Gesteld dat er € 300.000 aan inkomsten zou zijn ontvangen, dan nog zou het lastenbudget niet anders zijn geworden. In paragraaf H Decentralisaties worden de wijzigingen in de financiering – de baten dus – van de jeugdzorg toegelicht. De extra baten hebben in de basis als tegenhanger ook extra lasten tot gevolg. In 2023 is het berekende, <u>beschikbare</u> lastenbudget vanwege meevallende baten uit de algemene uitkering hoger dan het verwachte, <u>benodigde</u> lastenbudget van € 1,7 mln. en strookt

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					dit volledig met de lijn van reëel begroten die we al enkele jaren hanteren.
128	CDA	65	3c	Wij begrijpen dat de september circulaire niet is verwerkt in de begroting. In geeft aan dat in de aanbiedingsnota de financiële gevolgen op hoofdlijnen worden toegelicht. Dit ontbreekt volgens ons. Graag info over de uitkomst van de september circulaire.	De uitwerking van de financiële consequenties van de septembercirculaire 2022 zal voor de begrotingsbehandeling op 7 november met de raad worden gecommuniceerd.
129	CDA	65	3c	Hoe gaat Hattem om met het ravijnjaar 2026?	De begroting 2026 resulteert na verwerking van de meicirculaire in een positief begrotingsresultaat van € 642.000. In de septembercirculaire ontvangen we voor <i>'de demping van het ravijn'</i> een eenmalig bedrag van € 518.000. Dit batenbedrag is onderdeel van de begrotingswijziging septembercirculaire.
130	VVD	66	3c	De Gemeente CAO loopt tot eind dit jaar. Voor 2023 is naast een verwachte loonstijging ook rekening gehouden met een stijgende pensioenpremie. Totaal is rekening gehouden met een stijgingspercentage van 3,6%. De raming van de loonkostenstijging is met een bedrag van €216.000 verwerkt in de salariscomponent op de reguliere producten en verrekend met de opgenomen stelpost voor loon- en prijsstijgingen. Stel dat de daadwerkelijk stijging uitkomt op het dubbele (7,2%). Dan zal het begrote exploitatie resultaat ad €264.000 vrijwel geheel verdampen. <i>Vraag:</i> Wat gaat de coalitie doen als de lasten, zoals bijvoorbeeld de personeelslasten, tegenvallen?	Het basisvertrekpunt is dat gevolgen van loon- en prijsstijgingen door het Rijk worden gecompenseerd. Of deze compensatie volledig is valt momenteel niet in te schatten. In de gemeentebegroting is overigens structureel een stelpost opgenomen voor loon- en prijsontwikkelingen. Het is een bestuurlijke keuze om eventuele negatieve financiële gevolgen ten laste te brengen van het exploitatieresultaat.
131	CDA	66	3c	Bij de salarissen wordt uitgegaan van 3,6% kostenstijging. De septembercirculaire gaat uit van 4,1%. De consumentenprijsindex voor 2022 is (t/m september) 9,56%. Is de voorgestelde verhoging van de stelpost loon- en prijsontwikkelingen wel voldoende?	Voor de indexatie gaan wij uit van de percentages uit de circulaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. (Waaronder de Indexatie materiële overheidsconsumptie - IMOC) Die cijfers zijn gebaseerd op ramingen van het CPB. De indexaties uit de circulaire lopen iets achter op de cijfers van het CPB. De septembercirculaire gaat al uit van hogere indexaties als de cijfers die bij ons bekend waren tijdens het ontwerpen van de begroting 2023. De hogere indexaties zorgen voor een hogere algemene uitkering. Met het verwerken van die cijfers in de begroting zullen wij de stelpost loon- en prijsstijgingen vergroten. De meest actuele raming van het CPB gaat al weer uit van hogere indexaties als de septembercirculaire. Naar verwachting zal dat effect worden

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord										
					vertaald in de decembercirculaire. Wij gaan ervan uit dat de rijksoverheid ons via de algemene uitkering compenseert voor de hogere inflatie.										
132	CDA	66	3c	Hoe realistisch is de dividendprognose van Alliander in de wetenschap dat deze partij fors moet investeren in het net?	Alliander heeft aangegeven dat de dividenduitkering niet onder druk zal komen door de investeringen die Alliander gaat realiseren.										
133	CDA	67	3c	2023 sluit met een positief saldo van 264.500. De reservepositie daarentegen laat een onttrekking zien van 432.000. Is onze conclusie juist dat Hattem niet vooruit maar achteruitboert?	De tabel naar wordt verwezen laat de stand van de reservepositie zien per 1 januari. De genoemde bedragen van € 264K voordelig en € 432K nadelig zijn de geprognosticeerde begrotingsresultaten 2023 respectievelijk 2022 (stand na de voorjaarsnota 2022). De conclusie dat de gemeente achteruit boert is te prematuur. Op grond van de meerjarenstaat van reserves zoals opgenomen in de programmabegroting boert de gemeente juist vooruit. Hoe we uiteindelijk boeren zal blijken uit de jaarrekeningen.										
134	HC	67	3c	“Algemene reserve -465” - Graag inzicht in de wijzigingen die deze mutatie veroorzaken (met een overzicht)?	<table><tr><td>Werkgroep raadscommunicatie</td><td>€ 10</td></tr><tr><td>Frictiekosten / wachtgeldvergoedingen</td><td>€ 121</td></tr><tr><td>Uitvoering klimaat (budget 2022)</td><td>€ 134</td></tr><tr><td>Desinvestering zaakgewijs werken</td><td>€ 200</td></tr><tr><td>Totaal:</td><td>€ 465</td></tr></table>	Werkgroep raadscommunicatie	€ 10	Frictiekosten / wachtgeldvergoedingen	€ 121	Uitvoering klimaat (budget 2022)	€ 134	Desinvestering zaakgewijs werken	€ 200	Totaal:	€ 465
Werkgroep raadscommunicatie	€ 10														
Frictiekosten / wachtgeldvergoedingen	€ 121														
Uitvoering klimaat (budget 2022)	€ 134														
Desinvestering zaakgewijs werken	€ 200														
Totaal:	€ 465														
135	CU	68	3c	Zien we het goed dat het investeringsvolume ten opzichte van de voornemens uit 2022 met 21% is toegenomen. Waar is deze toename door veroorzaakt?	De stijging wordt veroorzaakt door: - Correcties van prijzen in verband met de inflaties - Toevoegen van nieuwe projecten - Minimaal aantal projecten gestart, wat maakt dat de totalen toenemen - Personele inzet ruimer begroot op basis van werkelijk inzet die hoger uit valt bij met name kleine projecten.										
136	PvdA/GL	69	3c	Structureel in te zetten budget: De tekst die er staat over de herijking geeft aan dat het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd wordt en het voordeel voor Hattem niet in de begroting zit. De tabel er onder lijkt het wel meegenomen. Wat heeft U gedaan? Wel of niet in de begroting meegenomen?	Gerefereerd is aan het feit dat de uitkomsten van de herijking van het gemeentefonds al meerdere keren is gepresenteerd. De hoge mate van onzekerheid van de uitkomsten hebben er steeds toe geleid dat de gemeente Hattem zich niet rijk heeft gerekend (voorzichtigheidsprincipe). Nu de herijking de status definitief heeft zijn in de (meerjaren)begroting de positieve gevolgen voor Hattem als voordeelgemeente wel verwerkt.										
137	HC	69	3c	“Voor deze periode is een incidentele raming in de gemeentebegroting opgenomen van 50% van deze korting.” - Wat is gedaan met de andere 50%?	De andere 50% is als algemeen dekkingsmiddel opgenomen en maakt indirect onderdeel uit van het geprognosticeerde begrotingsresultaat.										

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
138	CDA	71	3c	Wat bedoelt u met het participatief uitwerken van scenario's "als de impact van het gemeentefonds" bekend is?	Dit is een opmaat naar het Zero Based Budgeting proces (ZBB) dat de ambtelijke organisatie samen met het College en de Raad vorm en inhoud wil gaan geven.
139	CDA	71	3c	Op welke wijze zijn de kosten van de ondergrondse verkabeling verwerkt in deze begroting?	kosten van verkabeling zijn verwerkt in de exploitatiebegroting van Transformatie 't Veen. De combinatie van eigen gemeentelijke bijdrage, subsidies (o.a. van provincie Gelderland) en kostenverhaal zorgen voor de dekking.
140	PvdA/GL	71	3c	Kengetallen: U geeft aan te verwachten dat U 40 Mln moet aantrekken aan vreemd vermogen. U noemt de IKC's. Welk bedrag is nodig voor het stadhuis?	Voor het stadhuis is als investering € 4,0 miljoen in de MIP opgenomen.
141	PvdA/GL	72	3c	Solvabiliteit: U schets in het stuk dat niet Hattem maar landelijk kapitaal in de markt betrokken wordt. Toch schrijft U dat de solvabiliteit negatieve effecten kan hebben bij de financiering. Waarschijnlijk begrijpen wij het niet maar kunt U dat uitleggen?	De BNG moet in opdracht van de DNB een "strakker" regime gaan voeren voor de gemeenten. Dit houdt in dat er naar het solvabiliteitspercentage gekeken kan worden en dat dit mogelijk een effect kan hebben op het rentepercentage en de hoogte van het eventueel aan te trekken bedrag qua lening.
142	PvdA/GL	72	3c	Solvabiliteit: Welk streefgetal legt de provincie of ????? op bij de solvabiliteit?	Er is geen streefgetal afgesproken door de gemeente, provincie of het rijk. Normaliter is een solvabiliteit van 20% de onderkant qua eigen vermogen wat een bedrijf, organisatie of gemeente dient te hebben qua vermogen.
143	PvdA/GL	72	3c	Solvabiliteit: Zijn er aanvullende maatregelen denkbaar die we nu al moeten nemen om de financiële toekomstbestendigheid van de gemeente te waarborgen?	In gezamenlijkheid keuzes maken over de volgende onderwerpen: - Vast jaarlijks bedrag toevoegen aan de algemene reserve - Minder investering per jaar. Keuzes maken welke investeringen wel of niet en wanneer deze uiterlijk dienen gerealiseerd te worden Deze twee keuzes maken dat het eigen vermogen kan toenemen en dat er minder vreemd vermogen noodzakelijk is. Echter, het is verstandig in gezamenlijkheid hier afspraken over te maken, zodat er na een normpercentage toegewerkt kan worden.
144	PvdA/GL	72	3c	Netto Schuldquote Idem Welk streefgetal legt de provincie of ????? op bij de netto schuldquote?	Een schuldquote van onder de 100% scoort goed, een score tot 125% scoort oranje en boven de 125% scoort rood.
145	D66	79/71	3c	De investeringen voor de komende jaren zijn erg hoog. Gevolg is dat er veel vreemd vermogen moet worden aangetrokken en dit terwijl de rente stijgende is. Tevens is het niet aannemelijk om al deze activiteiten bemenst te krijgen.	Het MIP is verwerkt in de door de Raad vastgestelde begroting en daarmee onderdeel van de begroting van Hattem. Dat gebeurt bij elke begroting, dan wordt het MIP geactualiseerd op onder andere kosten, haalbaarheid/uitvoerbaarheid en start- en einddatum van

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				Is het MIP van het vorige college ook het MIP van dit college? Is het niet verstandig om de haalbaarheid nog eens te toetsen? Zou het MIP niet meer focus moeten krijgen gerelateerd aan de doelen die dit college voor ogen heeft?	een investering. De doelen uit het bestuursakkoord, en waar van toepassing nieuwe ontwikkelingen, zullen in de komende jaren van deze raadsperiode opgenomen worden in de begroting. In de aanbiedingsnota is bovendien aangegeven dat we steeds een balans zoeken tussen sparen en investeren en dat we met de voorliggende begroting een goede balans tussen ambitie en toekomstbestendigheid voorleggen. In maart 2023 zullen we een voorstel aan de raad voorleggen, waarin ambities uit het bestuursakkoord en benodigd budget aan elkaar gekoppeld zijn. Als dat gevolgen heeft voor het MIP zullen we dat in beeld brengen.
146	VVD	72	3c	Op het moment van het opstellen van deze begroting is het verwachte (exploitatie) resultaat 2022 €432.000 nadelig. De solvabiliteit daalt naar verwachting van 18% in 2021 naar 13% in 2022. Kortom er is sprake van een slechte financiële ontwikkeling in 2022. Op basis van deze begroting zal in 2023 de solvabiliteit dalen met nog eens 1 procentpunt naar 12%. In de begroting wordt aangegeven dat ‘een solvabiliteitspercentage onder de 20% kan in de toekomst mogelijk negatieve effecten hebben voor de aan te trekken financiering bij marktpartijen’. Tevens staat vermeld ‘ten opzichte van de begroting 2022-2025 lijken de percentages m.b.t. de solvabiliteit toe te nemen. Dit wordt veroorzaakt door het toevoegen van positieve resultaten aan de algemene reserve. Mocht gedurende deze periode de positieve resultaten lager uitvallen, dan daalt de solvabiliteit’. Ons standpunt: Een gezonde financiële huishouding van onze Gemeente is essentieel en noodzakelijk voor volgende generaties. Daarom is een verdere daling van de lage solvabiliteit voor de VVD onacceptabel. Een geleidelijke stijging naar 20% is noodzakelijk. <i>Vraag:</i> Wat vindt de coalitie van de financiële ontwikkeling qua resultaat en solvabiliteit in 2022? En hoe belangrijk vindt de coalitie het	Vraag geschikt voor het raadsdebat.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				verbeteren van de lage solvabiliteit, ook als de resultaten de komende jaren onverhoopt zouden tegenvallen?	
147	CDA	72	3c	Wat wordt bedoeld met de opmerking dat een solvabiliteit onder de 20% negatieve effecten kan hebben? Betekent dit een hogere rente of mogen we dan niet meer lenen, of komen we onder verscherpt toezicht? Graag een toelichting. Zijn hier alle duurzaamheidsmaatregelen ook in verwerkt? Graag aangeven welk bedrag met de duurzaamheidsmaatregelen is gemoeid.	De BNG moet in opdracht van de DNB een “strakker” regime gaan voeren voor de gemeenten. Dit houdt in dat er naar het solvabiliteitspercentage gekeken kan worden en dat dit mogelijk een effect kan hebben op het rentepercentage en de hoogte van het eventueel aan te trekken bedrag qua lening.
148	CDA	77	3d	Er wordt € 4 miljoen geïnvesteerd in het stadhuis. Wat doen we dan wel en wat doen we niet. Graag een korte toelichting.	Er is nog geen besluit genomen. Het bedrag dat in het MIP is verwerkt, is gebaseerd op een voorlopige keuze van ons college. Het voorstel voor toekomstbestendige huisvesting wordt in de laatste maanden van dit jaar met uw raad besproken.
149	VVD			De Gemeente CAO loopt tot eind dit jaar. Voor 2023 is naast een verwachte loonstijging ook rekening gehouden met een stijgende pensioenpremie. Totaal is rekening gehouden met een stijgingspercentage van 3,6%. De raming van de loonkostenstijging is met een bedrag van €216.000 verwerkt in de salariscomponent op de reguliere producten en verrekend met de opgenomen stelpost voor loon- en prijsstijgingen. Stel dat de daadwerkelijk stijging uitkomt op het dubbele (7,2%). Dan zal het begrote exploitatie resultaat ad €264.000 vrijwel geheel verdampen. <i>Vraag:</i> Wat gaat de coalitie doen als de lasten, zoals bijvoorbeeld de personeelslasten, tegenvallen?	Is de salarislasten met de jaarrekening 2023 hoger uitvallen dan begroot, dan zal dat tot een nadeel leiden in het jaarrekeningresultaat 2023. Wij verwachten dat de personeelslasten hoger zullen uit gaan vallen. Die verwachting baseren wij op cijfers die tijdens het ontwerp van de begroting 2023 bij ons bekend waren vanuit de circulaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Met de septembercirculaire worden wij als gemeente gecompenseerd voor de nog hoger verwachte personeelslasten. Die bedragen voor de loonindexatie, die nog geen onderdeel zijn van de ontwerpbegroting 2023, voegen wij op een later moment toe aan de stelpost loon- en prijsontwikkeling. In de laatste raming van het CPB zien wij dat de verwachte indexatie nog verder stijgt. Dit zal tot uiting komen in de decembercirculaire. Wij gaan ervan uit dat de Rijksoverheid ons voldoende compenseert voor de nog af te sluiten nieuwe cao.
150	VVD			Op het moment van het opstellen van deze begroting is het verwachte (exploitatie) resultaat 2022 €432.000 nadelig. De solvabiliteit daalt naar verwachting van 18% in 2021 naar 13% in 2022. Kortom er is sprake van een slechte financiële ontwikkeling in 2022. Op basis van deze begroting zal in 2023 de solvabiliteit dalen met nog eens 1 procentpunt naar 12%. In de begroting wordt aangegeven dat ‘een solvabiliteitspercentage onder de 20% kan in de toekomst	In het bestuursakkoord wordt aangegeven dat wij willen sparen voor de toekomst. Positieve begroting- en rekeningresultaten dragen hier aan bij. Wij vinden dit van belang en streven zo naar een verbetering van de solvabiliteit.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				mogelijk negatieve effecten hebben voor de aan te trekken financiering bij marktpartijen’. Tevens staat vermeld ‘ten opzichte van de begroting 2022-2025 lijken de percentages m.b.t. de solvabiliteit toe te nemen. Dit wordt veroorzaakt door het toevoegen van positieve resultaten aan de algemene reserve. Mocht gedurende deze periode de positieve resultaten lager uitvallen, dan daalt de solvabiliteit’. Ons standpunt: Een gezonde financiële huishouding van onze Gemeente is essentieel en noodzakelijk voor volgende generaties. Daarom is een verdere daling van de lage solvabiliteit voor de VVD onacceptabel. Een geleidelijke stijging naar 20% is noodzakelijk. <i>Vraag:</i> Wat vindt de coalitie van de financiële ontwikkeling qua resultaat en solvabiliteit in 2022? En hoe belangrijk vindt de coalitie het verbeteren van de lage solvabiliteit, ook als de resultaten de komende jaren onverhoopt zouden tegenvallen?	
151	PvdA/GL	85-88	4	Beleidsindicatoren: Waarom ontbreekt 2022 in de tabel?	De informatie over beleidsindicatoren komt van de website www.waarstaatjegemeente.nl Uitgezonderd de 5 gemeentelijke beleidsindicatoren op pagina 88 van de begroting. De landelijke beleidsindicatoren zijn in de regel tot en met 2021 bekend. Uitzonderingen met informatie over 2022 zijn aangegeven.
152	PvdA/GL	85-88	4	Gemeentelijke woonlasten: Waardoor verklaart U de opstap van 894 naar 1020 terwijl er toch alleen geïndexeerd wordt?	De informatie over beleidsindicatoren komt van de website www.waarstaatjegemeente.nl Uitgezonderd de 5 gemeentelijke beleidsindicatoren op pagina 88 van de begroting. De landelijke beleidsindicatoren zijn in de regel tot en met 2021 bekend. Uitzonderingen met informatie over 2022 zijn aangegeven. De onderliggende berekening is ons niet bekend.
153	PvdA/GL	85-88	4	Sociaal sterk: Waren er in 2020 175,7 integratie voorzieningen per 10.000 inwoners? Kunt U dat iets toelichten?	De informatie over beleidsindicatoren komt van de website www.waarstaatjegemeente.nl Uitgezonderd de 5 gemeentelijke beleidsindicatoren op pagina 88 van de begroting. De landelijke beleidsindicatoren zijn in de regel tot en met 2021 bekend. Uitzonderingen met informatie over 2022 zijn aangegeven.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
154	PvdA/GL	85-88	4	Sociaal sterk: De gemeentelijke woonlasten voor een één- en voor een meer-persoons huishouding stijgen toch van 2021 naar 2023 met 14%. Hoe komt dat? Één 870 → 994 Meer 894 → 1020.	De informatie over beleidsindicatoren komt van de website www.waarstaatjegemeente.nl Uitgezonderd de 5 gemeentelijke beleidsindicatoren op pagina 88 van de begroting. De landelijke beleidsindicatoren zijn in de regel tot en met 2021 bekend. Uitzonderingen met informatie over 2022 zijn aangegeven. De onderliggende berekening is ons niet bekend.
155	PvdA/GL	85-88	4	Sociaal sterk: Het ziekteverzuim is bovengemiddeld. Ca. 1,5-2% hoger dan het cbs landelijk rapporteert? Kunt U dat zonder in detail te treden toelichten? Hoe zit het met de medewerker tevredenheid?	Het stijgende ziekteverzuim percentage wordt voornamelijk veroorzaakt door langdurig zieken. Daarnaast heeft - conform de landelijke trend - Corona een grote rol gespeeld bij het hoge ziekteverzuim (en nog steeds). Door Corona melden zich vaker medewerkers ziek.
156	PvdA/GL	85-88	4	Bedrijfsvoering: Het aantal medewerkers blijft groeien. Is er al een (wettelijk verplichte) ondernemingsraad?	Binnenkort kan de nieuwe OR worden geïnstalleerd.
157	CDA	88	4	Er is een verschil tussen de toegestane formatieomvang en het werkelijke aantal fte's. Graag een toelichting	Verskil wordt grotendeels veroorzaakt doordat tijdelijk personeel wel is opgenomen op de salarisstaat en meetelt bij de bezetting maar niet bij de vaste formatie-omvang. Daarnaast geeft ook de IKB-regeling de mogelijkheid van dagen kopen en verkopen waardoor de werkelijke bezetting afwijkt van de formatie-omvang.
158	CDA	88	4	De apparaatskosten stijgen maar door. Nu met ruim 100 euro per inwoner. Graag inzicht in het meerjarenplaatje. En wat verklaart de flinke stijging?	Het verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een toename van € 750K op de kosten van bedrijfsinformatie 2023 ten opzichte van de primaire begroting 2022. Zo is het flex-budget voor personeelsmaatregelen aangepast. In programma 3 d wordt beschreven hoe we verder werken aan de toekomstbestendige organisatie en waarom een flex budget daarbij noodzakelijk is. Ook is de mogelijke besparing door procesoptimalisatie doorgeschoven. Het nadeel is gebaseerd op de raming van deze besparing. Verder zijn de kosten gestegen door loon- en prijsontwikkelingen op de PIOFACH onderdelen.
159	PvdA/GL	91	4	Analyse Bedrijfsinformatie. Personele informatie in de tabel noemt U bedrijfsinformatie in de toelichting. Het nadelig effect '22 → '23 is 416.000. Is de hoofdreden het vervangen van ziek personeel of de procesinrichting die zomer 2021 aan de raad gepresenteerd werd? Vervolgens spreekt U over een besparing die is vertaald in een	Zie antwoord vraag 158

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
				jaarlijks bedrag van de loonsom. Welk bedrag van de loonsom is dat?	
160	PvdA/GL	91	4	Facilitaire zaken Kosten van rente en afschrijving van gedane en toekomstige investeringen door omzetting van het applicatielandschap (N) Wie begrijpt dit? Wij niet!	Al een aantal jaren trekt de gemeente Hattem met de gemeenten Heerde en Oldebroek op om, mede als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving en voor procesverbetering, de ICT automatiserings-applicaties te vervangen. Vervanging wordt gezien als investering en is als zodanig al geactiveerd of opgenomen op het meerjareninvesteringsprogramma. De kosten van rente en afschrijving worden verantwoord onder overhead/facilitaire zaken. Het gaat in dit geval om de financiële effecten van versnelde afschrijvingen van oude applicaties, in relatie tot het opvoeren van investering voor een nieuw systeem.
161	HC	91	4	“Het continuïteitsbudget” - Graag meer inzage/toelichting in dit budget en toename van ... (de hoogte, voorwaarden etc.)?	Het budget is geraamd op 150K. Het budget wordt ingezet voor vervanging bij uitval van eigen medewerkers en inhuur om eigen medewerkers deel te laten nemen aan (intergemeentelijke) projecten.
162	CDA	92	4	Hoe hoog is de afboeking bij vervanging van het huidige systeem t.l.v. de algemene reserve?	De vervanging wordt op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) aangemerkt als desinvestering. De afboeking van de boekwaarde bedraagt € 200K en is ten laste gebracht van de Algemene Reserve.
163	CDA	96	A	Wat is de uitkomst van het overleg met de toeristische sector over de heffingen?	In de begroting is het bestendige beleid doorgevoerd met betrekking het indexeren van de bedragen. De uitkomsten van de sessie met de sector worden besproken door het college met de raad. Een collegevoorstel is op dit moment in voorbereiding.
164	PvdA/GL	97	A	Leges: De omgevingswet is een half jaar opgeschoven. Wat betekent dat voor de begrote inkomsten?	Dat de leges mogelijk over het eerste halfjaar hoger zullen uitvallen dan nu begroot.
165	PvdA/GL	98	A	Begraafrechten: Waarom blijft de overhead zo hoog? 130.100 lijkt toch > 1 FTE.	De overhead bestaat uit de interne inzet voor realisatie en beheer binnen en buiten. Dit bestaat uit interne inzet voor P&S toegerekend, per saldo zijn dit circa 2.500 uur die ingezet gaan worden.
166	CDA	104	B	Graag een toelichting op het hoger beroep bij het zwembad. Wat is het maximale risico en wat is het minimale risico?	Het maximale risico is ingeschat op € 525K en is opgebouwd uit de herstellkosten van het tegelwerk en de inkomstendering door sluiting van het bad. Het minimale risico is nihil.
167	PvdA/GL	105	B	Bestemmingsreserve 1. 10 x 10.000= ???????? (juist 100k en niet 1 Mln.). Wat is juist? Weerstandvermogen	De bijdrage van de gemeente in de financiering van de nieuwe op- en afrit van de A28 ten behoeve van het H2O bedrijvenpark bedraagt € 1 miljoen.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					De tekst in de paragraaf weerstandsvermogen is voor de drie deelnemende gemeenten door de 'centrumgemeente' opgesteld. Hattem wijkt echter in de verwerking in begroting en rekening af in die zin dat wij niet met een bestemmingsreserve werken. Wij hanteren de BBV-richtlijn dat 'activa in eigendom van derden' mogen worden geactiveerd. Onze bijdrage van € 1 mln. is opgenomen op het meerjareninvesteringsprogramma voor 2024. De kapitaallast van € 56K drukt ingaande 2025 op onze meerjarenbegroting.
168	CDA	106	B	Omgevingswet: zie eerdere vraag. M.a.w. wat lopen wij aan leges mis. Overigens is de wet weer met een half jaar uitgesteld. Heeft dit gevolgen voor onze begroting?	Dat de leges mogelijk over het eerste halfjaar hoger zullen uitvallen dan nu begroot.
169	HC	106	B	"Het maximaal financieel nadeel is € 902.000 over de periode 2023-2026 als de rente in de komende 4 jaar met 1,00% zou gaan gestegen." - Wat zou gezien de huidige situatie (nú) de stijging in de rente, de waarschijnlijkheid en de impact (het renterisico) zijn?	Mocht er in 2023-2026 vermogen nodig zijn conform de opgestelde begroting en het rentepercentage ligt daadwerkelijk 1% hoger. Dan stijgen de rentelasten met circa € 560.000 over in de periode 2023-2026.
170	CU	112	B	De wijze waarop de berekening van de belastingcapaciteit is uitgevoerd lijkt niet te kloppen met de titelbalk $(A+B)/C \cdot 100\%$ is bijvoorbeeld niet 109% in 2021. Klopt onze observatie hierin, of zien wij iets over het hoofd.	Klopt de formule staat niet goed, wat nu blijkt al meerdere jaren. De juiste formule zou moeten zijn $E/F \cdot 100\%$.
171	PvdA/GL	114	C	Vastgoed De gymzaal aan de Eijerdijk triggert ons in relatie met de Bongerd plannen. Onderhoud kosten zijn ca. 129.000. Wanneer is het onderzoek naar de behoefte gymzalen klaar?	De start en afronding van een toekomstvisie op de gymzalen staan gepland voor 2023. Dan hebben we in beeld welke behoefte er is op het gebied van de gymzalen. Dit doen we samen met alle gebruikers van de gymzalen. Op dit moment is wel bekend dat we nog niet zonder de ruimte kunnen in de Eijerdijk, omdat dan niet meer alle gebruikers gefaciliteerd kunnen worden.
172	PvdA/GL	117	C	Openbare ruimte: De VTA controle roept bij ons de vraag op wanneer de lijst met beschermde bomen geupdate aan de raad aangeboden wordt. Kan dat ingepland worden of moet dat begroot worden? (Toezegging vanuit de groenvisie)	De inventarisatie is in volle gang en de lijst met beschermde bomen is naar verwachting uiterlijk in het 3 ^e kwartaal van 2023 gereed.
173	CDA	117	C	Gemeente kiest veelal voor onderhoudsniveau C. Hoe past dit in het beleid van nieuw aangelegd groen na een herinrichting? Is er niet het risico dat er pas goed onderhoud gaat plaatsvinden na meerdere meldingen van burgers? Kortom, hoe zorgen we een acceptabel niveau van groenonderhoud zonder burgerklachten?	Het streven is nieuw aangelegde groenstroken de eerste drie jaar op onderhoudsniveau A te onderhouden en daarna geleidelijk terug te laten zakken naar het afgesproken onderhoudsniveau. Te weten: binnenstad en begraafplaats is B-niveau en de wijken en industrieterrein is C-niveau. Het beheer is afgestemd en ingericht op deze onderhoudsniveaus.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					Zodra de functionaris Groenbeheer en Ecologie gestart is wordt hier vorm en inhoud aangegeven.
174	PvdA/GL	125	D	Rentevisie: De inflatie is momenteel erg hoog en de EU etc. verhogen de rentes met grote stappen. Welk risico lopen we als de rente doorstijgt naar 4-5-.....%? Moeten wij dan de investeringen verlagen?	Dit is moeilijk aan te geven. Dit heeft te maken met de snelheid van het investeringsprogramma. Als dit qua tijd trager wordt uitgevoerd, duurt het langer voordat er vreemd vermogen nodig is. Mocht er de komende jaren gespaard worden door positieve resultaten dan is er minder behoefte om vreemd vermogen aan te trekken. Tevens kunnen er keuzes gemaakt worden om investeringen uit te stellen wat ook ruimte op levert in het investeringsprogramma.
175	D66	130	E	Het ziekteverzuim is weer gestegen. Is daar een verklaring voor?	Het hoge ziekteverzuim percentage wordt voornamelijk veroorzaakt door langdurig zieken. Daarnaast heeft Corona een grote rol gespeeld bij het hoge ziekteverzuim (en nog steeds). Door Corona melden zich vaker medewerkers ziek.
176	CDA	130	E	Wij zien dat het ziekteverzuim helaas stijgt. Is hier een verklaring voor? En wat kunnen we doen om dat verzuim terug te dringen?	Met de komst van de nieuwe bedrijfsarts hebben we de ziekteverzuimbegeleiding verbeterd – gesprekken op kantoor, korte lijnen voor het maken en volgen van afspraken. Qua preventie zetten we regelmatig coaching in. Ook de nazorg krijgt meer aandacht - voorkomen dat medewerkers terugvallen in hun klachten.
177	D66	130	E	D66 betreurt dat een informatieplan nog steeds ontbreekt. Is er een overzicht wat we sinds de start van M2A nu hebben uitgegeven aan automatisering (dus M2A en andere implementaties) en wat er met dat geld is bereikt? Er werd destijds besloten om niet verder te gaan met een leverancier met dure licenties. De “best-breed” strategie zou goedkoper zijn. Kan het college aangeven hoeveel er nu is bespaard?	Aan het begin van M2A zijn de financiële voordelen met behulp van een businesscase in beeld gebracht. De berekende besparing in licentiekosten is verwerkt in de meerjarenbegroting. Op de domeinen Publieksdiensten en Sociaal, zijn deze besparing ook daadwerkelijk gerealiseerd. Voor de domeinen Bedrijfsvoering en Ruimte is dat onzeker. De trajecten zijn complex en vragen veel specifieke expertise. Vanwege beperkte capaciteit lopen projecten uit, waardoor geprognosticeerde besparingen onder druk staan.
178	CDA	131	E	Voor de toekomst van het streekarchief verwijzen wij naar ons betoog tijdens de onlangs gehouden commissievergadering. Wanneer denkt u zicht te hebben op de extra kosten van digitalisering van het Oud-archief en het lopende archief? Bij de invulling van de beleidsvrije ruimte zal hier immers rekening mee gehouden moeten worden	Het oud archief (zoals het archief uit de Franse tijd en het oud-rechterlijk archief) wordt de komende jaren in fases gerestaureerd met het oog op goed beheer en toegankelijkheid. Hiervoor zijn met ingang van de begroting 2022 in het meerjaren-investeringsprogramma gelden geraamd. Onder het lopend archief verstaan we - vooral het digitale- archief dat dagelijks gevormd wordt in diverse systemen en applicaties.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					Dat archief wordt dus niet gedigitaliseerd, maar is bij zijn ontstaan al digitaal (digital born). Het (duurzaam) beheer en latere overdracht naar het e-depot van deze archieven is complexer dan het vanouds papieren archief. In de reguliere gemeentebegroting en die van de I-dienst zijn hiervoor de nodige middelen opgenomen.
179	PvdA/GL	142	F	Sociale recherche IJssel-Vechtstreek. 15.000. Wat heeft deze recherche de afgelopen jaren in Hattem opgeleverd? Is daar een indicatie van?	De inzet van de Sociale Recherche heeft in het verleden geregeld geleid tot terugvindingen. In 2021 is er op basis van 2 onderzoeken grofweg € 80.000 teruggevorderd. Voor één van deze zaken loopt nog wel hoger beroep.
180	PvdA/GL	144	F	SNV ontwikkelingen Is het niet vreemd dat de genoemde ontwikkelingen onder SNV vallen?	De gemeenschappelijke regeling SNV is per 1 januari 2020 opgeheven. Er is op een aantal beleidsterreinen nog wel een lichte vorm van samenwerking, maar niet meer in de formele zin van een gemeenschappelijke regeling. Het klopt dat de samenwerking Noord Veluwe Bereikbaar formeel geen SNV regeling is.
181	PvdA/GL	144	F	SNV ontwikkelingen Behoud en verbetering van de doorstroming op de A28 zou de provincie e/o rijkswaterstaat toch op zich moeten nemen?	Vraag geschikt voor raadsdebat.
182	PvdA/GL	144	F	SNV ontwikkelingen Is het snelfietspad nog een serieuze optie waar wat mee gebeurt?	Vraag geschikt voor raadsdebat.
183	PvdA/GL	148	G	Transformatie 't Veen. U geeft aan dat er een rijkssubsidie van 3,6 Mln is. Kunt U een overzicht in de begroting opnemen in hoeverre U aan de randvoorwaarden van deze subsidie voldoet. Worden er voldoende "goedkope" huizen gebouwd?	De randvoorwaarden van de WBI-subsidie, inclusief de eisen ten aanzien van het woningbouwprogramma, worden vertaald in de regels van het Chw-bestemmingsplan 't Veen, in de bijbehorende regels kostenverhaal en in het Afwegingskader (Veencirculator). Na vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad zijn de regels (en daarmee de randvoorwaarden van de subsidie) publiekrechtelijk afdwingbaar.
184	CDA	148	G	Wij worden graag binnenkort een keer nader geïnformeerd over de voortgang van de transformatie van 't Veen. Waar komt de sociale woningbouw en hoeveel?	In mei van dit jaar was de meest recente informatiebijeenkomst (fietstocht). We informeren u graag weer, bij voorkeur vlak voor het ter inzage gaan van het Chw-bestemmingsplan 't Veen.
185	HC	153	H	Reserve Sociaal domein - Wanneer mogen onderliggende hekjes eraf?	De integratie-uitkering sociaal domein bevat vanaf 2023 alleen nog Participatie: het deel WSW en Nieuwe begeleiding Beschut werk. De overheveling van steeds meer integratie-uitkeringen naar de algemene uitkering heeft er voor gezorgd dat het niet meer mogelijk is om inzicht te krijgen in de inkomsten voor het sociaal domein. Voor het grootste deel van het sociaal domein (behalve WSW en Beschut Werk) hebben we daarmee feitelijk het principe

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					van het 'hekje' moeten loslaten. Omwille van de vergelijkbaarheid met de begroting 2022 en het inzicht in de begroting 2023, is de paragraaf Decentralisaties wel opgenomen in de begroting 2023.
186	PvdA/GL	2	MJS	Waarom levert U ons niet de overzichten (pagina 2) in een excel?	De overzichten worden integraal opgenomen in een pdf-versie van de programmabegroting.
187	HC	4	MJS	Graag het overzicht zoals afgelopen jaren werd opgesteld? Ik wil als raadslid inzicht hebben/krijgen in de keuze incidentele baten/lasten.	In de meerjarenbegroting 2023-2026 zijn op grond van de BBV-notitie 'Structurele en incidentele baten en lasten' geen incidentele ramingen opgenomen die aan de in de notitie opgenomen criteria voldoen. Het overzicht is voor de voorliggende begroting dus niet van toepassing.
188	PvdA/GL	7	MJS	Waarom levert U ons niet de overzichten (pagina 7 e.v.) in een excel? Diezelfde vraag geldt voor de MIP. Zeer slecht te lezen. Waarom niet in een excel?	De overzichten worden integraal opgenomen in een pdf-versie van de programmabegroting.
189	HC	12	MJS	Parkeren Sportvelden Waarom (zie amendement) niet opgenomen/gerealiseerd in 2022 (graaug uitleg)?	Afgelopen periode zijn gesprekken gevoerd met de verschillende partijen in dit dossier en belangen en wensen geïnventariseerd. Op basis van deze gesprekken worden door de ambtelijke organisatie verschillende varianten voorbereid en opnieuw besproken met partijen. Vervolgens neemt het college een besluit over de voorkeursvariant. Deze wordt technisch en ruimtelijk uitgewerkt en uitgevoerd. Realisatie in 2022 is niet realistisch, dit wordt 2023. Dit staat op de planning voor 2023
190	PvdA/GL	16	MJS	Ik kan niet vinden hoeveel het stadhuis begroot is. Klopt dat?	Voor het stadhuis is als investering € 4,0 miljoen in het MIP (programma 4) opgenomen.
191	D66	19	MJS	De egaliseriereserve gebouwen loopt leeg. Wat is daar de oorzaak van?	De jaarlijkse kosten voor onderhoud aan gebouwen zijn de komende jaren hoger dan het standaard bedrag. Dit maakt dat er een dotatie vanuit de reserve komt om de exploitatie te ontlasten.
192	D66	19	MJS	De voorziening wethouderpensioenen wordt niet verhoogd? Wat is daar de reden achter? Hogere rekenrente?	Op begrotingsbasis wordt jaarlijks € 50.000 aan de voorziening wethouderpensioenen toegevoegd. Jaarlijks berekent een onafhankelijk pensioenbureau welk bedrag volgens de wettelijke verplichtingen in de pensioenvoorziening dient te zitten. Dan kan ook worden bepaald of de begrote toevoeging toereikend is of niet.
193	D66	21	MJS	Destijds is 200.000 euro gedoteerd aan de egaliseriereserve afvalstoffenheffing. De heffing is de afgelopen jaren behoorlijk verhoogd. Nu er overschotten zijn is dan niet het moment gekomen om dit terug te storten? Tenslotte moet de heffing zelf kostendekkend zijn.	De overschotten zijn ontstaan door incidentele hogere opbrengsten voor papier. De ROVA heeft een winstwaarschuwing afgegeven over de jaren 2023 en 2024 dat de kosten in hun begroting zullen toenemen en dat hun resultaten mogelijk minder hoog zullen worden.

Nr.	Wie	Pag.	Progr.	Vraag	Antwoord
					De laatste maanden zijn de opbrengsten mbt papier gedaald tot het niveau eind 2020. Als deze ontwikkelingen doorzetten zal dit een mogelijk negatief effect hebben op de voorliggende begroting afvalstoffenheffing, wat leidt tot een onttrekking vanuit de egalisatiereserve.